

Inatsisartut ukiumoortumik nalunaarutaat 2005

Landstingets Årsberetning 2005

Inatsisartut ukiumoortumik nalunaarutaat 2005

Landstingets Årsberetning 2005

Imai

1. Inatsisartut siulittaasuata aallarniutaa	4
2. Inatsisartut katitigaanerat	6
2005-imi 15. novemberip tungaanut Inatsisartunut ilaasortat sinniisussallu	8
2005-imi 15. novemberip kingorna Inatsisartunut ilaasortat sinniisussallu	10
3. 2005-imi Inatsisartut ataatsimiinneri	12
4. Inatsisartut Siulittaasoqarfiat ataatsimiititaliallu	14
5. 2005-imi suliniutit ingerlatallu allat	32
6. Inatsisartut sullinneqarneranni anguniakkat	52
7. Inatsisartut Allattoqarfianni sulisorisat	58
8. Namminersornerullutik Oqartussat nersornaasiuttagaat "Nersornaat"	60
9. Aningaasaqarneq	62
Ilangussat	
Ilangussaq 1 – Inatsisartunut 2005-imi qinersinermi takussutissiat	64
Ilangussaq 2 – 1989-miit – 2004-mut kuultimik NERSORNAASIINERIT.	66
Ilangussaq 3 – 1989-miit – 2004-mut sœlvimik NERSORNAASIINERIT.	67

1. Inatsisartut siulittaasuata aallarniutaa

Ukiunut qaangiuttumut nalunaarum-mik saqqummiineq inatsisiliornermik sulinerup aammalu Inatsisartut Naalakkersuisullu naalakkersuiner-mut tunngasutigut peqatigiinnerisa amma-suunissaanik paasiuminartuunissaa-nillu Inatsisartut kissaateqarnerattut isigineqassaaq. Ukiup ingerlanerani Inatsisartut Siulittaasoqarfiata ataatsimiititaliullu suliarisartagarpassuisa paasisaqarfiginissaannut nalunaarut aammattaq periarfissiisuvoq.

Inatsisartut sulinerat ima aaqqissuus-avaoq nunatta inatsiseqarnerata pia-reersarneqarneranut suliarineqarne-ranullu atatillugu Inatsisartut tamar-miusut ukiumut minnerpaamik marlo-riarlutik ataatsimiittarlutik. Taakku upernaakkut ataatsimiinnermik sa-paatip akunnerinik arfinilinnik-arfineq marlunnik ukiakkullu ataatsimiinner-mik sapaatip akunnerinik arfineq pi-ngasunik-qulingiluunik sivissuseqa-rajupput. Taakkulu saniatigut Inatsi-sartut ataatsimiititaliaat tamarmik immikkut suliassaqaqfimminnut tun-gassutilinnik ukioq kaajallallugu suli-sarput. Pissutsit immikkut ittut naa-lakkersuinikkut iliuuseqaqfigineqar-tussatut isigineqartut naalakkersui-nermik sulialinnut eqqumaffigineqaq-qullugit nunatsinni innuttat soqutigi-saqaqatigiillu ataatsimiititalianut qa-noq ilisukkulluunniit saaffiginissin-naapput.

Inatsisartunut immikkut qinersisitsi-nerup ingerlanneqarneranik ukioq 2005 annertuumik sunniivigineqar-poq. Inatsisartut ulloq 23. september 2005-imi ataatsimiinneranni Inatsi-sartunut immikkut qinersisarneq pillu-gu inatsisip akuersissutigineqarnera-tigut qinersinissaq nalunaarutigine-qarpoq. Qinersinerup pisussangortin-

neqarneranut atatillugu 2006-imut aningaasanut inatsisaagallartussamik Inatsisartut akuersissuteqarput.

Ulloq 15. november 2005 qinersiso-qarpoq decemberillu qaammataata aallartilaarnerani Inatsisartut nutaat katersuullutik ataatsimeeqqissinnaa-lerput. Taamaalluni ukiumut nalunaa-rut una novemberip qaammataa sioq-qullugu kingornagullu Inatsisartut ka-titigaanerannik imaqarpoq. Nunatta oqaluttuarisaanerani siullerpaamik partiit pingasut suleqatigiinnerisigut naalakkersuisooqatigiiliornissamut qinersinerup inenera tunngavissiivoq.

Inatsisartut ukioq naallugu sulineranni ikorfartuutissatut Inatsisartut aaqqis-suussiner-mik pilersitsisimapput, tas-sani inatsisiliornermik sulinerup pia-reersaasiornissaanut, Inatsisartut ataatsimiinnerisa ingerlanneqarnis-saannut ataatsimiititaliullu ingerlaa-vartumik sulinerannut atatillugu Siu-littaasoqarfik, ataatsimiititaliaat Inat-sisartunullu ilaasortat ataasiakkaat kiffartuunneqartarput. Kiffartuussivik taanna Inatsisartut Allattoqarfiannik taaneqartarpoq aalajangersimasumil-lu atorfilinnik 28-nik sulisoqarluni.

Kiisalu partiit allattoqarfiinit ataa-siakkaanit Inatsisartunit allaffeqar-tinneqarlutillu partiinut siunnersor-teqartinneqartunit Inatsisartut suline-rat ikorfartorneqartarpoq. Inatsisar-tut sulinerat naapertuunnerpaamik piareersarneqarlunilu ingerlanneqar-sinnaaqullugu partiit allattoqarfii Inatsisartuni gruppiniq assigiinngitsu-nik taamatullu Inatsisartut Allattoqar-fiannik suleqatiginnittarput.

Partiit allattoqarfiisa Inatsisartullu al-lattoqarfiata akornanni inerisaaner-

Inatsisartut siulittaasuata Jonathan Motzfeldt.

mik sulineq kinguneqarluarsimasoq 2005-imi maluginiarneqarsimavoq. Taamaattumik Inatsisartuni suliner-mi partiit allattoqarfiisa inissisimane-rat iluaqutaasumik patajaallisaqqinneqar-sinnaasoq isumaqartoqarpoq.

Inatsisartut Siulittaasoqarfiat Inuu-suttut Inatsisartuiniq 2005-imi aam-maarluni ingerlatsivoq. Inuiaqatigiinni suliassarpasuit isumagineqarnis-saannut aningaasat atugassiissutigi-neqartut atorneqarnissaasa pingaar-nersiorneqarnissaanik naalakkersui-nermik suliqaartut pingaarnerpaatut suliassaqaqarnerat sammisallugu nu-natta ilinniarfiini inuusuttut ilinniaga-qartut tamat oqartussaaqataanerisa atuuffii killissarisaaalu paasisaqarfi-gaat. 2005-imi Inuusuttut Inatsisarto-qarnerat qinikkat sulinerattut ilusilik-katut soorunami taaneqarsinnaagal-artoq naalakkersuiner-mik sulialinnut inuusuttunullu „Inatsisartutut atuuttu-nut“ kingumut ilinniarfiulluarlunilu isu-massarsiviulluarpoq.

2. Inatsisartut katitigaanerat

Inatsisartunut ilaasortat

Inatsisartut, nunatta inatsisiliortui, innuttat qinigaannik 31-nik ilaasorta qarput. Inatsisartut ukiut sisamakkaarlugit qinerneqartarput Namminersornerullutillu Oqartussat 1979-imili atulermata qulingiluariarluni qinersisoqarpoq, kingullermik 15. november 2005-imi.

Inatsisartunut qinersisinnaatitaanermut piumasaqaataavoq

- Qinersisartup qallunaatut innuttaassuseqarnissaa,
- 18-nik ukioqalereersimanissaa
- Nammineersinnaajunnaarsitaasimannginnissaa, kiisalu
- Pineqartup qinersinissaaq sioqqullugu sivikinnerpaamik qaammatini arfinilinni Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimanissaa.

Qinersinermi kingullermi qinersisinnaatitaapput 38.924-t taakkunanngalu qinersipput 29. 139-t.

Inatsisartunut 2002-mi qinersinermut sanilliullugu 2005-imi qinersisinnaasut 549-nik amerlanerusut takussutisiami takuneqarsinnaavoq. Taamatuttaaq Inatsisartunut 2002-mi qinersinermut sanilliullugu 2005-imi taasisut malunnaateqarpiangitsumik amerleriarsimasut takussutisikkut takutinneqarpoq. Taamaalilluni taasisut procentiat 74,6 %-imiit 74,9 %-imut qaffiarpoq.

Nuna tamakkerlugu

kisitsisit pingaarnert	2005	2002	Nikingassut
Taasisinnaasut katillugit:	38924	38375	549
Taasinerit atorsinnaasut:	28885	28303	582
Taasivigineqarsimanngitsut:	161	170	-9
Taasinerit atorsinnaangitsut:	93	143	-50
Taasisut katillugit:	29139	28616	523
Taasisut procentinngorlugu:	74,9%	74,6%	0,3%

Aallerfik: www.valg.gl

Kalaallit Nunaat siusinnerusukkut Inatsisartunut qinersivinnut arfineq-pingasunut agguataarnikuugaluarpog, 1998-imili allannngortitsisoqarneratigut Kalaallit Nunaat maannakkut qinersivinngorpoq ataasiinnaq, soorluttaaq qinersivinnik ilassutitullu qinigassanik immikkoortitsisoqarunnaarpoq.

Qinigassanngortittoq partii sinnerlugu qinigassanngortissinnaavoq, ataatsimik arlalinnilluunniit kattusseqateqarluni qinigassanngortissinnaalluni imaluunniit kisimiilluni qi-

nigassanngortissinnaalluni. Qinersinermi kingullermi partiit tallimat qinigassanngortipput – Siumut, Inuit Ataqatigiit, Atassut, Demokraatit Kattusseqatigiillu Partiiat. Taakku saniatigut kisimiillutik qinigassanngortittut arlallit qinigassanngortipput. Taamaalillutik inuit 223-t qinigassanngortipput.

Inatsisartunili ilaasortat 31-innaapput. Taamaattumik qinersinermi taasisutigineqarsimasut ilaasortaaffissatut partiinut, kattusseqatigiinnut kisimiillutillu ilaasortassanut kitiseriaaseq aalajangersimasooq malillugu agguataarneqassapput, soorunami taasisutigineqarsimasut aallaavigalugit. Aalajangersimasumik kitiseriaatsip taassuma kingunerivaa partiit kattusseqatigiilluunniit arlaat sinnerlugu qineqqusaartoq ikittuinnarnit taaneqaraluarluni Inatsisartunut isersinnaammat, naak allat amerlanerusunit taaneqarsimagaluarlutik kisimiillutik qineqqusaarnertik pissutigalugu isinngitsoortut.

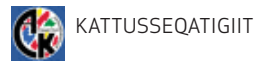
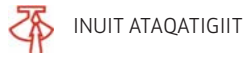
2005-imi qinersinissaaq sioqqullugu Inatsisartunut ilaasortat partiinut tallimanut agguataagaapput:

Siumut (S)	ilaasortaatat 12
Inuit Ataqatigiit (IA)	ilaasortaatat 8
Demokraatit (D)	ilaasortaatat 5
Atassut (A)	ilaasortaatat 5
Kattusseqatigiit (K)	ilaasortaatitaq 1

Ulloq 15. november qinersinerup kingorna aammalu december 2005-imi inissitsiternerup kingorna Inatsisartunut ilaasortat partiinut tallimanut agguataarput:

Siumut (S)	ilaasortaatat 10
Inuit Ataqatigiit (IA)	ilaasortaatat 7
Demokraatit (D)	ilaasortaatat 7
Atassut (A)	ilaasortaatat 6
Kattusseqatigiit Partiiat (KP)	ilaasortaatitaq 1

2005-imi 15. novemberip tungaanut Inatsisartunut ilaasortat sinniisussallu

Isak Davidsen

Ole Dorph

Hans Enoksen

Ruth Heilmann

Doris Jakobsen

Simon Olsen

Per Rosing-Petersen

Agathe Fontain

Ane Hansen

Kuupik Kleist

Ellen Christoffersen

Finn Karlsen

Godmand Rasmussen

Augusta Salling

Jakob Sivertsen

Anthon Frederiksen

2005-ip 15. novemberip tungaanut Inatsisartunut sinniisussaasimasut

Kalistat Lund

Kiista P. Isaksen

Ole Thorleifsen

Georg Olsen

Aqqualukasic Kanuthsen

Medlemmer og suppleanter i Landstinget til 15. november 2005

SIUMUT

INUIT ATAQATIGIIT

ATASSUT

DEMOKRATERNE

KANDIDATFORBUNDET

Otto Jeremiassen

Jørgen Wæver Johansen

Enos Lyberth

Jonathan Motzfeldt

Jens Napätök

Aqqaluk Lyngø

Josef Motzfeldt

Asii Chemnitz Narup

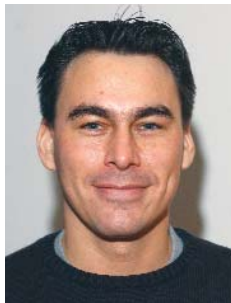
Johan Lund Olsen

Henriette Rasmussen

Per Berthelsen

Palle Christiansen

Marie Fleischer

Astrid Fleischer Rex

Per Skaaning

Suppleanter i Landstinget til 15. november 2005

Andreas Dalager

Arkalo Abelsen

Knud Kristiansen

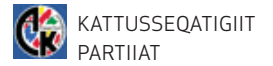
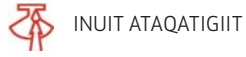

Willy Olsvig

Inatsartunut ilaasortat ilaat sulingiffeqarput naalakkersuisutut suliaq suliariniarlugu.

Nogle landstingsmedlemmer holdt orlov, for at varetage hvervet som landsstyremedlem.

2005-imi 15. novemberip kingorna Inatsisartunut ilaasortat sinniisussallu

Agnethe Davidsen

Hans Enoksen

Aleqa Hammond

Ruth Heilmann

Doris Jakobsen

Asii Narup
Chemnitz

Agathe Fontain

Ane Hansen

Juliane Henningsen

Kuupik Kleist

Thomas
Kristensen

Godmand
Rasmussen

Augusta Salling

Esmar
Bergstrøm

Per Berthelsen

Anthon
Frederiksen

Tommy Marø

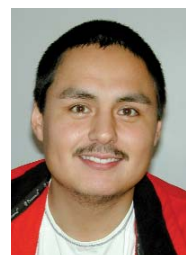
Otto
Jeremiassen

Jens Lars
Fleischer

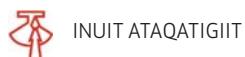
Olga P.
Berthelsen

Kristian
Jeremiassen

2005 15. novemberip kingorna Inatsisartunut sinniisussaasimasut

Medlemmer og suppleanter i Landstinget efter 15. november 2005

 Lars Emil Johansen

 Jørgen Wæver Johansen

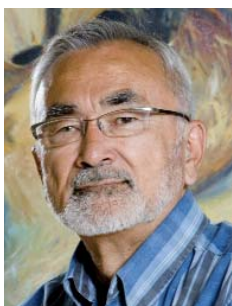
 Kim Kielsen

 Vittus Mikaelson

 Jonathan Motzfeldt

 Josef Motzfeldt

 Johan Lund Olsen

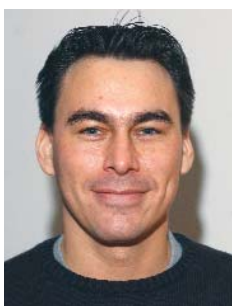
 Ellen Christoffersen

 Siverth K. Heilmann

 Finn Karlson

 Palle Christiansen

 Marie Fleischer

 Jens B. Frederiksen

 Lene Knüppel

 Astrid Fleischer Rex

Suppleanter i Landstinget efter 15. november 2005

Inatsisartunut ilaasortat ilaat tallimat Naalakkersuisunut ilaasortatut sulisin-naajumallutik sulingiffeqarnissamut akuerineqarsimapput. Taama pisoqarpat sulingiffeqartoqarnera tamakkerlugu Inatsisartunut ilaasortamut sinniisussamik ilannguttoqartarpoq. Taamaalliluni 2005-ip naanerani taakku tassaapput:

Otto Jeremiassen, Siumut, Aleqa Hammondimut sinniisussa
 Jens Lars Fleischer, Siumut, Jørgen Wæver Johansenimut sinniisussa
 Tommy Marø, Siumut, Doris Jakobsenimut sinniisussa
 Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqatigiit, Asii Narup Chemnitzimut sinniisussa
 Kristian Jeremiassen, Atassut, Siverth K. Heilmannimut sinniisussa

Fem af Landstingets medlemmer har fået bevilget orlov mens de hel- ligger sig jobbet som Landsstyremedlemmer. Dermed indtræder en personlig suppleant i Landstinget så længe orloven løber. Ved udgan- gen af 2005 drejede det sig om følgende personer:

Otto Jeremiassen, Siumut, suppleant for Aleqa Hammond
 Jens Lars Fleischer, Siumut, suppleant for Jørgen Wæver Johansen
 Tommy Marø, Siumut, suppleant for Doris Jakobsen
 Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqatigiit, suppleant for Asii Narup Chemnitz
 Kristian Jeremiassen, Atassut, suppleant for Siverth K. Heilmann

3. 2005-imi Inatsisartut ataatsimiinneri

2005-imi ileqqusumik ataatsimiinnerit

Inatsisartut ukiuat septemperi tallimangornerit pingajuanni aallartittarpoq ukiullu tulliani tallimangornermi tasani naasarluni. Ileqqusumik ataatsimiinnerni, ukiakkut ataatsimiinnermi upernaakkullu ataatsimiinnermi Inatsisartut ukiuanni minnerpaamik ileqqusumik marloriarlutik katersuullutik Inatsisartut ataatsimiittarput.

2005-imi Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinnerat ulloq 15. april aallarnerneqarpoq ullorlu 10. maj naammassineqarluni. 2005-imi Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinnerat qinersinissap nalunaarutigineqarnera pissutigalugu ingerlanneqanngitsoorpoq.

Inatsisartut immikkut ittumik ataatsimiinnerat, Inatsisartunut qinersineq Inatsisartullu 2005-imi inissitsiterlutik ataatsimiinnerat

Inatsisartut ulloq 23. september 2005-imi immikkut ataatsimiigiaqquneqarput, ulloq 15. november 2005 qinersinisaq pisussanngortinneqarluni ullorlu 1. december 2005 inissitsiterluni ataatsimiittoqarluni. Qinersisoqartussanngornera pissutigalugu pilersaarutaasutut 2005-imi ukiakkut ataatsimiinnisaq ingerlanneqanngilaq.

Takussutissiaq 3-1

2005-imi Inatsisartuni ataatsimiinnerni sulineq	Upernaakkut ataatsimiinneq,	Ukiakkut ataatsimiinneq (Qinersineq pissutigalugu ingerlanneqanngilaq)
Ullut ataatsimiiffiit amerlassusii	14	
Naalackersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuutiniq saqqummiussa	7	
Naalackersuisut inatsisissatut peqqussutissatullu siunnersuutiniq saqqummiussa	9	
Nassuiaasiat nalunaarusiallu	5	
Inatsisartunut ilaasortat aalajangiiffigisassatut siunnersuutiniq saqqummiussa	50	
Inatsisartunut ilaasortat inatsisissatut peqqussutissatullu siunnersuutiniq saqqummiussa	3	
Nunat Avannarliit Killiit aalajangersagaat pillugit aalajangiiffigisassatut siunnersuutit	0	
Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiat	16	
Naalackersuisunut apeqqutit	31	
Siunnersuutit katillugit amerlassusii	121	
2005-imi ataatsimiinnerni isumaliutissiisutit	Upernaakkut ataatsimiinneq,	Ukiakkut ataatsimiinneq (Qinersineq pissutigalugu ingerlanneqanngilaq)
Namminersorneq pillugu Ataatsimiititaliaq	0	
Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq	2	
Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq	3	
Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq	1	
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq	0	
Eqqissimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaq	0	
Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaq	4	
Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaq	2	
Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaq	2	
Kukkunersuinermut Ataatsimiititaliaq	0	
Akilerartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaq	4	
Isumaliutissiisutit katillugit amerlassusii	34	

4. Inatsisartut Siulittaasoqarfiat ataatsimiititaliallu

Inatsisartut Siulittaasoqarfiat Suleriaaserlu pillugu Ataatsimiititaliaq

Inatsisartut ukiuisa aallartinneri tamaasa Inatsisartut siulittaasuat siulittaasullu tullii sisamat, ataatsimoorlutik Inatsisartut Siulittaasoqarfiannut ilaasortaasut, qinerneqartarput. Siulittaasoqarfiup Inatsisartut avammut sinniisuuffigai Inatsisartullu sulinerata, piareersarneqartarnerata ingerlanneqartarneratalu isumannaatsumik ingerlanneqarnissaa qulakkeertittussaallugu.

Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliaq Inatsisartut Siulittaasoqarfianni ilaasortanik inuttaqarpoq, taakkulu siulittaasoqarfimmuot sinniisuutitaqariinngitsunit, Inatsisartunut ilaasortaataqartunit sinniisorisanik ilassusigaallutik. Inatsisartut Aningaasanut Inatsisissaannut ilanngutassatut siunnersuutiniq Siulittaasoqarfiup inassuteqaataanik ataatsimiititaliaq suliaqartarpoq.

Ataatsimiititaliat inatsisitigut pilersinneqartussaataasut aamma Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaq

Inatsisartutaaq ataatsimiititaliarpaalussuit pilersittarpaat. Ataatsimiititaliat tamarmik immikkut agguaqatigiisitsilluni kiserseriaaseq (d'Hondtip periusaa) atorlugu qinerneqartarput tallimanillu ilaasortaqartarlutik. Taakku Naalakkersuisunut ilaasortaajutigisussaangillat. Inatsisartut ataatsimiititaliaasa ilaat pingasut inatsisitigut pilersinneqartussaataappaat:

• Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaat

Suliasaqarfii

- Suliassanik ataatsimiititaliamut innersuunneqartunik suliarinnissalluni
- Nunatsinni nunarsuullu ilaani nunatsinni aningaasaqarnermik sunniteqartumik aningaasaqarniarnikkut ineriartornermut malinnaassalluni
- Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni ukiumoortumik aningaasanut inatsisissatut siunnersuummik suliaqassalluni, tassungalugu ilanngullugu aningaasaqarniarnikkut politikimut najoqqutassat pingaarnerit aalajangersaaviginerini peqataassalluni
- Inatsisartut ukiumi suillermeerlutik ataatsimiinneranni ilassutitut aningaasaliissutitut inatsisissatut siunnersuummik suliarinnissalluni

- Ukiup ingerlanerani Naalakkersuisunit aningaasaliissutissatut qinnuteqaatinik suliarinnissalluni
- Aningaasaliissutit aningaasaliissuteqarnermut tunngavissaatanut naapertuuttumik atorneqarnissaat qulakkeerinneqataaffigissallugu

Taamaallluni Namminersornerullutik Oqartussat missingersuusionermit aningaasaliissuteqartarnermullu aaq-qissuussaanni Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq qitiusumik inissisimavoq.

Tassunga tapiliullugu tamanut atuuttumik aningaasaqarniarnikkut politikimut ingerlaavartumik malinnaasarpoq aningaasaqarniarnikkullu pingaarnertut tulleriiaarinertut atatillugu oqallinnerni peqataasarluni.

Sulinerup tamatuma ilagisaatut Naalakkersuisut nassuiaasiaannik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq pissarsinartarpoq, naalakkersuisunut ilaasortanik isumasioqateqarluni ataatsimeeqateqartarluni Kalaallillu Nunaanni, taamatullumi nunani tamalaani paasisassarsiorluni angalanertigut tamanut tunngasumik paasisimasani annertusartarlugit.

Kattuffinnik suliffeqarfinnillu angisuunik ataatsimeeqateqartarnikkut illua tungeriit killiffii siunissamullu pilersaartaat pillugit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq paasisassarsiorlarpoq.

Kiisalu Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 1, imm. 2 naapertorlugu aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarnerani siumut naatsorsuutigineqarsinnaasimangitsunik ukiumi missingersuusionerfiusumi Naalakkersuisut aningaasartuuteqarnissaat isertitaqarnissaallu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap akuersissutigisinnaavaa.

• Inatsisartut Landskarsip Naatsorsuutaasa Kukkuernersioneqartarnerannut Ataatsimiititaliaat

Inatsisartut Inatsisartut Landskarsip Naatsorsuutaasa Kukkuernersioneqartarnerannut Ataatsimiititaliaat ulluinarni Kukkuernersionermit Ataatsimiititaliamik taameqartarpoq. Inatsisartut suleriaasiat naapertorlugu siunnersuutit Inatsisartunit ataatsimiititaliamut suliarineqartussanngortinneqartut Kukkuernersionermit Ataatsimiititaliap suliasarai.

Kukkunersuinermut Ataatsimiititaliaq, ilaatigut Naalakkersuisunut apeqquaqartarnermigut, suliassaqaarfimmi iluani ingerlatsinermik malittarinninnissamut pisussaavoq aammalu Naalakkersuisut inatsisitigut killissaritaasut iluanni ingerlatsinikkulluunniit ileqqorissaarnermut tunngatillugu killigittat iluanni ingerlatsinersut nakkutigissallugu.

Suliassaqaarfiit:

- Aningaasartuutit isertitallu aningaasaliissutaasimasut malillugit isumagineqarlutillu atornerqarnersut nalilersornissaat.
- Namminersornerullutik Oqartussat nalilinnik pigisaanik aningaasaqaarnikkut isumannaatsumik ingerlatsisoqarnersoq nalilersussallugu, taamatullu aamma tamanna anguneqarsinnaaqqullugu nammineq maleruagassanik siunnersuuteqartarnissaq.
- Landskarsip naatsorsuuseriaasianik pitsanngorsaa-taasinnaasunik siunnersuuteqartarnissaq, tamanna ataatsimiititaliaamut pisariaqartutut isigineqaraangat.
- Kukkunersuisut avataaneersut nalunaarutaat nassuiaataa aammalu Naalakkersuisut taakku pillugit nassuiaataa isummerfigisarnissaat.
- Inatsisartunut naatsorsuutit akuerineqarnissaat pillugu inassuteqaateqartarnissaq.

• Inatsisartut Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaat

Naalakkersuisut Inatsisartullu pillugit Inatsisartut inatsisaata 1988-imi nutarterneqarneranut atatillugu Inatsisartut Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaat pilersinneqarpoq. Kalaallit Nunaannut soqutiginaatilinnik nunanut allanut sillimaniarnermullu atatillugu sammisanut nassuiaasianik paasissutissanillu Nunanut Allanut Sillima-

niarnermullu Ataatsimiititaliaamut Naalakkersuisut nassius-sisarput. Ataatsimiititaliaamut ataatsimiinnerni oqaatigalugit paasissutissiisoqarsinnaavoq, soorluttaaq ataatsimiititaliaq Inatsisartunit Naalakkersuisunilluunniit suliassanik ataatsimiititaliaamut suliarineqartussanngortitanut atatillugu oqaaseqaateqarsinnaasoq. Paasissutissanik pisarsiarineqartunik Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaq oqalliseqartarpoq ataatsimiititaliaamulu isumaliutersuutigineqartut pisariaqartitaattut apeqquutinik oqaaseqaatinillu saqqummiussisarluni. Inatsisartut ataatsimiinnerisa avataatigut ataatsimiititaliaq Inatsisartut sinnerlugit isumaqatigiinniutissatut oqallisissianik akuersisutiginissinnaavoq pisariaqartutullu isigineqarpat sussasaqarfinnut tunngatillugu Naalakkersuisunik piginnaatitsinnaalluni. Ataatsimiititaliaap susassaqaarfiini suliniuteqartarneq ukiuni kingullerni annertusiartuaarsimavoq.

• Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat

Ataatsimiititaliaat inatsisitigut pilersinneqartussaataasut assigalugit Inatsisartut Suleriaasiat naapertorlugi Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat pilersinneqartarpoq. Inatsiseqarnermut tunngatillugu naalakkersuinikkut suliassat nalinginnaasut tunngaviumillu inatsiseqarnikkut, ingerlatsiveqarnikkut, kommunini inatsiseqarnikkut aamma pigisanut inatsiseqarnikkut kiisalu eqqartuussiveqarnikkut apeqquutinut tunngasut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaap isumagisarpai.

Ingerlatsiveqarnikkut tunngasunut ilaapput Danmarkip Naalagaaffiata Inatsisai Tunngaviusut, Namminersorneru-neq pillugu Inatsit kiisalu Namminersornerullutik Oqartussat nammineerlutik Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit maleruagassaat, taakkununga ilaallutik Inatsisartunik qinersisarneq, Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaanerat aammalu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerannut apeqquutit.

Ingerlatsiveqarnikkut kommuninilu inatsiseqarnermut tunngasutigut Inatsisartut ataanni ataatsimiititaliaat ataavartut sinnerinut atasuunngitsunut, assersuutigalugu sulianik suliarinnittarnermut inatsimmik, paasitinneqarsinnaatitaarnermut inatsimmik, nalunaarsuisarnermut inatsiseqarnermik, tjenestemandinik (pisortani atorfilinnik), Namminersornerullutik Oqartussat allaffeqarfiannik kiisalu kommuninut nunaqarfiillu aqutsivigineqarnerannik sammisanik nalinginnaasunik ataatsimiititaliaq sammisaqarpoq.

Pigisanut inatsiseqarnermut tunngasuni nalinginnaasumik isumaqatigiissuteqartarnermut taarsiissuteqartarnermullu inatsiseqarneq, sillimmasiisarnermut inatsiseqarneq, saqquminngitsunik piginnaatitaaffeqarneq, eqqartuussivikkoortumik nalunaarsuisarneq qularnaveeqqusiinerlu taaneqarsinnaapput. Eqqartuussiveqarnermut ilaapput po-

moortumik ataatsimiittarpoq. Taakkutaaq siulittaasutut inissisimaffiup paarlagaaffiusarneratulli paarlagaaffigineqartarput, taamaalilluni piffissami ukiunik pingasunik sivi-sussusilimmi nunani pingasuusuni tamani sammisaqarluni ataatsimeersuortoqartarluni ukiumoortumillu ataatsimiit-toqartarluni.

Ataatsimiititaliat 2005-imi sulineranni ingerlatat

Ataatsimiititaliap sulinerani sammineqartut Naalakkersuisunut Inatsisartunullu ilaasortat siunnersuutaannik Inatsisartut suliarinninneranni suliassaqaarfinit ataasiakkaanit aallaaveqarput. Taamatutaaq naalakkersuinikkut apeqqutit oqallisigineqartarput ataatsimiititalianilu ataatsimiittarnerit tunngavigalugit ataatsimiititaliat assigiinngitsunik suliniutaat pilersaarusioneqartarlutik. Ataatsimiititaliat ileqqusumik ataatsimiinneri isumasioqateqarluni ataatsimiinnerusut, siunnersuutit suliarinninnerit ataatsimiititaliamilu sulinerup pilersaarusioneqarneri allatut aalajangiisoqarsimatinnagu ataatsimiinnerni matoqqasuni suliarineqartarput.

Ataaniittumi 2005-imi ataatsimiittarnerit nalunaarsorneqarput.

2005-imi angalanerit

Siulittaasoqarfik ataatsimiititaliallu suliassaqaarfimmini malinnaajumallutik isumasioqatigiinnerni ataatsimeersuarnernilu ukiut tamaasa peqataasarput. Ataatsimiititaliat-aaq ilarpaalui ukiumoortumik paasisassarsiorlutik angalanerit aqqissuussisarput. Kommunalbestyrelsit, nunaqarfinnut aqutsisut, atorfillit inuussutissarsiutinillu ingerlatsisut oqalliseqatigisarnerisigut sammisaqaarfinni assigiinngitsuni naalakkersuinnermut, inuiaqatigiinnut tunngassutillit aningaasaqarnermullu pissutsit paasisassarsiorfigalugit ataatsimiititaliat angalasarpur.

Kommunit nunaqarfinnillu sinniisorisanik Inatsisartut ataatsimiititaliaat ataatsimeeqateqarnermini suliassat aalajangersimasut isumaqatigiinniutigisinnaanngilaat, tamannami Naalakkersuisut oqartussaaffigimmasuk. Pisut ilaanni Inatsisartut ataatsimiititaliaata sammineqartoq Naalakkersuisunut ingerlateqqissinnaasarpaa, tamannalu pillugu nassuiaateqaqqullugit.

Takussutissiaq 4-1 Siulittaasoqarfiup ataatsimiititaliallu 2005-imi ataatsimiinneri

Ataatsimiititaliap	Ataatsimiinnerit amerlassusaat (tassunga ilanngullugit missingersuutit naatsorsuutillu pillugit isumasioqatigiinnerit)	Isumasioqatigiilluni ataatsimiinnerit amerlassusaat	Naalakkersuisunik ilisimatitsiffiusunik ataatsimeeqateqarnerit amerlassusaat	Sassartitaqarnerit amerlassusaat
Siulittaasoqarfik	24			
Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap	6	2		
Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap ¹	6		1	1
Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliap	5	1		
Peqqissutsimut Ataatsimiititaliap	3		1	
Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap	39	8		
Aalisarnermut, Piniarnermut				
Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap	8	1		
Eqqissimatitsinerimut Avatangiisimullu				
Ataatsimiititaliap	4			
Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu				
Ataatsimiititaliap	10		2	
Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut				
Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliap	9		1	1
Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap	3			
Kukkunersuinnermut Ataatsimiititaliap	9			
Akilerartarnermut Akitsuusiisarnermullu				
Ataatsimiititaliap	8			
Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliap	11		4	
Qinigaasinnaanerup Misilinneqarnissaanut				
Ataatsimiititaliap	2			
Katillugit				

Oqaatigineqassaaq ulloq 23. september 2005-imi qinersinissamik nalunaaruteqarnerup kingorna Inatsisartut ataatsimiititaliaasa sulineri tamarmik unitsinneqarmata.

¹ Inatsisartut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaat Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliamut aammalu Peqqissutsimut Ataatsimiititaliamut immikkoortinneqassasoq Inatsisartut ulloq 10. maj 2005-imi aalajangerpaat.

Ataani Siulittaasoqarfiup ataatsimiititaliallu paasisassar-siorlutik angalaneri kiisalu 2005-ip ingerlanerani isumasioqatigiinnerni ataatsimeersuarnernilu peqataaneri nalu-naarsorneqarput.

Takussutissiaq 4-2

Ataatsimiititaliaq / Ulloq 2005 / Ornitaq / Siunertaq

Siulittaasoqarfik

6. – 13.01 / København

Folketingip Siulittaasoqarfianik ukiumoortumik "piffissap qiteqqunerani ataatsimeeqatigiinneq"-mik ingerlatsisoqarpoq Folketingillu ukiortaarsiortitsineranut peqataasoqarluni.

Alberth Jakobsenip sœlvimik Nunanullu Allanut ministerip Guldtimek nersornaaserneqarneri.

17. – 21.02 / Sisimiut

Inatsisartut Siulittaasuata Mona Lennert aamma Peter Stoch sœlvimik nersornaaserpai.

14. – 18.03 / Ilulissat

Kalaallit danskillu Namminersorneq pillugu ataatsimiititaliaanni taassumalu suleqatigiissitaani ataatsimiinnerit.

6. – 11.04 / København

2005-imi Inuusuttut Inatsisartuisa inaarutaasumik aaljangersagaat Inatsisartut Siulittaasuata Folketingip Siulittaasuanut tunniuppa.

Mary Arcticap atserneqarnera.

2005-p aasaanerani Washingtonimi Kalaallit Nunaata saqqummersitsinissaanut kulturikkullu siuarsaanissaa pillugu piareersarnermut atatillugu ataatsimiinneq.

9. – 14.06 / København

Kalaallit danskillu Namminersorneq pillugu ataatsimiititaliaanni taassumalu suleqatigiissitaani ataatsimiinneq.

15. – 18.06 / Savalimmiut

Lagtingip Siulittaasuani Nunallu Killiit Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffiata Siulittaasoqarfianik ataatsimeeqateqarneq.

23.06 – 5.08 / Nunatta kujataa

Inatsisartut Siulittaasuata kujataani kommunit arlallit tikeraarpei ilaatigullu Arsuup ukiunik 200-liilluni nalliuttorsiornerani peqataalluni.

Henrik Skolemose Ivittuuni, Julius Jakobsen Arsummi kiisalu Hans Hard aamma Frederik Simonsen Qaqortumi Nersornaammik sœlviumik nersornaaserneqarput.

13. – 17.08 / København / Sønderjylland

Attaveqarnermut Ataatsimiititaliap (Kontaktudvalg) ukiumoortumik Folketingip Siulittaasoqarfianik ataatsimeeqateqarnera Krusaa-mi ingerlanneqarpoq. Killeqarfiup avataata tungaani kujataatalu tungaani ikinnerussuteqartut sinnisuutitaat Inatsisartut Siulittaasoqarfiata alakkarterpai.

17. – 19.08 / Savalimmiut

Nunat Avannarliit Killiit Inatsisartuni Siulittaasut ukiumoortumik ataatsimiinneranni Inatsisartut Siulittaasuat peqataavoq.

22. – 25.08 / Isafjordur / Island

Islandip Altgingianik Nunallu Avannarliit killiit Siunnersuisoqatigiiffianni ataatsimeeqatiginnittoqarpoq.

21. – 28.10 / Reykjavik / Island

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivisa ukiumoortumik ataatsimeersuarnerni aammalu Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata Siulittaasoqarfiata nunani avannarlerni ministerinik ataatsimeeqateqarnerani peqataaneq.

5. – 9.12 / Helsinki / Finland

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivini Siulittaasoqarfimmik ataatsimeeqateqarneq.

Inatsisartut Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu

Ataatsimiititaliaat

21.04 / IMAK-imut pulaarneq

Atuarfitsialaap nutateriffiqeqarluni piviusunngortinniarneqarneranik IMAK-ip paasinninnera pillugu ataatsimiititaliap ilisimatineqarnissaa IMAK-ip kissaatigaa.

04.05 / Inerisaavimmut pulaarneq

Meeqqat atuarfiat pillugu peqqussutissatut siunnersuutip pingajussaaneernejarnerani Atuarfitsialaap nutarteriffiqalugu piviusunngortinniarneqarneranut atatillugu Inatsisartut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliaata ataavartumik paasisutissiiffiqeqartarnissaa oqaloqatigineqartarnissaalu Naalakkersuisut neriorsuutigaat. Taamatut ingerlaavartumik paasisutisiilluni ingerlatitseqqiinerup ilaatut Inerisaaviup ataatsimiititaliap ataatsimeeqatiseraa sammisat makku killiffiat erseqqissarniarlugu:

1. Perorsaaneramik ilisimatusarfimmik, nalilersuisarfimmik ilinniarfimmillu pilersitsiniarluni suliameq Atuarfitsialaap immikkoortui pingaarnerit killiffiilu.
2. Atuarfitsialaap piviusunngortinniarneqarnerani suliap killiffia.
3. Meeqqat atuarfianni atuartitsinerup nalilersorneqarnerata uppernarsaaserneqarneratalu killiffia.

06.05 / Meeqquveqarnermut sullissivimmut pulaarneq

Ulluunerani paaqqinnittarfeqarnermut tunngasut Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliamit susassaarfigineqalersimapput.

Inatsisartut ataatsimiinnerisa nalaani Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliamit meeqqeriviit susassaarfigineqartut pulaarneqartarnerat ileqquluneqalersimavoq, pulaartarnermi pineqartuni qanoq ingerlasoqarnera siamasissumik paasisaarfigiumallugu.

Meeqqerivitsialaap killiffianut tunngatillugu UPA 2005-imi arlalinnik apeqquqartoqarsimavoq. Tamatuma malitsigisaanik pineqartumullu annertunerujussuarmik paasisaarnissaminut periarfissaqarsimannginnini tunngavigalugu Nuup kommuniani ulluunerani paaqqinnittarfiit marlussuit pulaarnissaat ataatsimiititaliap kissaatigisimavaa.

Meeqqeriveqarnermut sullissivimmi ataatsimeeqateqarnerup kingorna meeraaqqerivik Nuunu Blok 5-imiittoq akuleriissitsillunilu paaqqinnittarfik Paarsisoq ataatsimiititaliap pulaarpei.

09.05 / Biskop Sofie Petersenimut pulaarneq

Kalaallit Nunaanni Ilageeqarnermut Atuarfeqarnermullu Inatsisip atuutilersinneqarneraniit ukiut 100-nngortorsiorlugit nalliuttorsiornerup tusarniaavigineqarnissaa pillugu Inatsisartut Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaata biskopi ataatsimeeqatigerussimavaa.

Tamatuma saniatigut biskopip sulinerata ilagiinnilu suliassaqarfiit nalinginnaasumik paasisuttisissutiginenarissaat ataatsimiititaliap kissaatigisimavaa.

21.06 – 01.07 / Nunatta avannaa

Paasisassarsiorluni angalaneq:

Aasaq manna Ilulissat, Uummannaq, Upernaviup Qaanaallu kommu-niisa sivisunerusumik angallaviginissaat ataatsimiititaliap kissaatigisimavaa, tamatumani meeqqeriviit pingaartumik ataatsimiititaliap susassaqarfiiniittut pulaarneqarlutik takuniarneqarissaannut periarfissaqarsimalluni. Illoqarfinni nunaqarfinnilu atuarfiit pulaarnissaat immikkut ataatsimiititaliamit soqutigineqarsimavoq. Atuarfitalak illoqarfinni nunaqarfinnilu amerlanerni piviusungortinneqalerpoq, taamaattumillu nunatsinni sumiiffinni aqqissuussineq qanoq ingerlanersoq piffinnilu peqqussut innuttaasunit qanoq tiguneqarsimanersoq tusassallugu ataatsimiititaliamut namminermt soqutiginartuusimavoq. Tamatuma saniatigut pineqartumi iluarsartuussinisanut nutaanillu sanaartornissanut Naalakkersuisut saqqummiussa- taat pingaarnersuinermt pilersaarut ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarnerseq pillugu atuarfiit illutaat qanoq innersut nammineq takussallugit pingaartuusooq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Aammattaq nunaqarfinni illoqarfinnilu tikeraarneqartuni kommunalbestyrelsit, ataatsimiititaliat susassaqartut nunaqarfinnilu aqutsisut ataatsimeeqatigineqarissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarsimavoq.

Ilulissani ataatsimiititaliap pulaarpai: Ilinniagaqarfiit, palasi oqaluffillu kiisalu Sermermiut.

Ataatsimeeqatigalugillu Kommunip Kultureqarnermt Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaa.

Taakku saniatigut nunaqarfiit Oqaatsut Ataatsimiititaliap tikeraar-paa nunaqarfirmilu aqutsisut ataatsimeeqatigalugit kiisalu atuarfik oqaluffillu takuniarlugu.

Ummannami ataatsimiititaliap pulaarpai: Ilinniagaqarfiit, katersugaasivik kiisalu palasi oqaluffillu.

Ataatsimeeqatigalugillu Kommunip Kultureqarnermt Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaa.

Taakku saniatigut Ikerasak Saattullu ataatsimiititaliap tikeraar-pai sullissiviit takuniarneqarlutik nunaqarfirmilu aqutsisut ataatsimeeqatigineqarlutik.

Upernavimmi ataatsimiititaliap pulaarpai: Ilinniagaqarfiit, katersugaasivik oqaluffillu.

Ataatsimeeqatigalugillu Kommunip Kultureqarnermt Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaa kiisalu borgmesteri kommunaldirektørilu.

Taakku saniatigut nunaqarfiit Kangersuatsiaq Upernavik Kujallerlu ataatsimiititaliap tikeraar-pai takusassarsiorinneqarluni nunaqarfi-ullu aqutsisuinik ataatsimeeqateqarluni.

Qaanaami Ataatsimiititaliap pulaarpai: Illoqarfirmi sullissiviit assi- giingitsut.

Ataatsimeeqatigineqarlutillu Kultureqarnermt Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaq kiisalu borgmesteri atorfillillu.

Upernavimmi silap ajornera pissutigalugu nunaqarfiit Moriusaq Siorapalullu ataatsimiititaliamit tikinneqanngitsoorput.

Inatsisartut Aalisarnermt, Piniarnermt Nunalerinermullu

Ataatsimiititaliaat

24.04 / Nuuk

Ataatsimiititaliamik immikkut ilisimasalinnik arlaannaannulluinnit attuumassuteqanngitsunik ilaasortaqaartumik ataatsimeeqateqar- neq.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit pingasut, tamarmik piffissami killiligaanngitsumi raajarniarsinnaatitaanermut akuersissutit ato-

runnaarsinneqarissaannut tunngasut UKA 03-mi saqqummiunneqarput. Nunatsinni aalisarnerup annertuumik iluarsartuuteqqinneqarissaanik inuiaqatigiit kalaallit toqqissisimanartumik ingerlatsinissaannut ilisimasatigut tunngavissat pisariaqartut taamani pigineqanngitsut Aalisarnermt Ataatsimiititaliaq naliliivoq.

Taamaattumillu akuersissutit atorunnaarsinneqarnerisa kinguneqaatissaannik qulaajaasussamik ataatsimiititaliamik immikkut ilisimasalinnik arlaannaannulluinnit attuumassuteqanngitsunik inuttalimmik pilersitsinissaq ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut kaammattuutigaa. Ataatsimiititaliaq immikkut ilisimasalinnik arlaannaannulluinnit attuumassuteqanngitsunik inuttalik sulilluarsimavoq maannalu ingerlariaqqiffissamut killilluni. Aalisarnermik maanna aqutseriaatsimut taarsiullugu periarfissat arlallit immikkut ilisimasalinnik inuttaqartumik ataatsimiititaliap qulaajaavigai. Sulinerminili maanna killiffigisaminni Inatsisartut Aalisarnermt Ataatsimiititaliaannik oqaloqateqarissartik kissaatigalugu. Tamatumani ataatsimiititaliap UKA 2003-mi isumaliutisissutaatigut taamanilu aalajangiiffigisassatut siunnersuutiginenartukku naalakkersuinnikkut siunertat suunerannik ersarissisitsinissaq siunertarineqarluni.

Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat

17.08 -19.08 / Kuujuaq, Canada

Paasisassarsiorluni angalaneq:

Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat Kuujuaq-mi Kativik Regional Government (KRG) Nunavik-mi illoqarfiit pingaarnersaanni Canadap immikkoortuani Québecimittumut tikeraarpoq. Eqqartuussiveqarnerup tungaatigut Nunavimmi misilittagarineqartut, pingaartumik piffimmi politiiun (Kativik Regional Police Force), akerleriissuteqarnermi isumaqatigiissitsiniaanermut, piffinni pineqaatissinneqarsimasut innuttaasunut akuulerseqqinniarneqarnerannut nakkutillinnermi aqqissuussinernut (Community Reintegration Officers Programme) kiisalu inatsisinik atuutsitsinermut tunngassutillit ilaat, soorlu eqqartuussinermut sulianut inummillu nammineersinnaajunnaarsitsinermut kiisalu pinerluffigineqarsimasunut ikiorsiisarnermt tunngasut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamit ilisimasaaqarfigineqarnerulernissaat tikeraarnermi siunertarineqarpoq.

Sammineqartunut taakkununga ataatsimiititaliap soqutigininnera minnerunngitsumik Eqqartuussiveqarnermt Ataatsimiititaliarsuup isumaliutisissutaata Inatsisartunit suliarineqarneranik, nunatsinni eqqartuussiveqarnerup iluarsartuuteqqinneqarissaanik kiisalu eqqartuussiveqarnerup politiiullu nunatsinnut qanittukku nunneqarissaannik eqqarsaatersuutunik aallaaveqarpoq. Aallangitsiarnermi Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarneq pillugu ulluni 15. aamma 16. august 2005 Naalakkersuisut Nuummi ataatsimeersuarttisippit, tassani allatut periuseqarluni akerleriinnerup aqqiivigineqartarnera isumaqatigiinniutiginenartarneralu nunaqarfinnilu inatsisinik aalajangersakkanillu malitsitsiniaaneq, pinerlutsaalisitsineq pinerluffigineqarsimasullu pillugit tamanit peqataaffigineqartumik oqallittoqarluni.

Taamaalilluni Eqqartuussiveqarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuarmit kaammattuutiginenartunut kiisalu danskit europamiullu akerleriissutunik aqqiiviginnittarnikkut misilittagaannut saqqummiunneqartunut nunami namminersortutut eqqaamiorisatsinni Canadami nageqatitta Inuit misilittagarilersimasaannut ilassusiinissamik angalaneq Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamut periarfissiivoq.

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq

21.04 / Inuussutissarsiornermut, Nunalerinnermut Suliffissaqartitsi-
niarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut pulaarneq

Inatsisartut ataatsimiinnerini nalinginnaavoq Naalakkersuisoqarfiup oqartussaaffigisaanut suliffeqarfimmut sullissivinnullu ataatsimiititaliaq pulaartarluni. Naalakkersuisoqarfimmi namminermi ineriartorneq malinnaavigissallugu ataatsimiititaliap pingaartippaa. Naalakkersuisunut ilaasortap susassaarfiisa kiisalu Naalakkersuisunut ilaasortap susassaarfiini ineriartornerit qanoq ingerlanersut ajornanngippallu ukiuni aggersuni iliuuseqarfissat pingaernerit erseqqissaatigalugit ilisimatitsissutigineqarnissaat ataatsimiititaliap kissaatigaa.

27.04 / Nunatsinni Takornariaqarnermut Inuussutissarsiornermullu
Siunnersuisoqatigiinnut pulaarneq.

2004-mi ukiakkut ataatsimiinnermi inuussutissarsiuutigut siuarsa-
nissaq nutaaq akuersissutigineqarpoq. Nunatsinni Takornariaqarner-
mut Inuussutissarsiornermullu Siunnersuisoqatigiinnik ataatsimiit-
italiaq ataatsimeeqateqarsimavoq inuussutissarsiuutillu siuarsar-
neqarnissaannut iluarsartuussineq nutaaq, Inuussutissarsiuutini in-
erisaavik, ingerlatseqatigiiffittullu aningaasaliissutinik isumaqatigin-
ninniartarfiup matumani suliai paasisutissiissutigineqarlutik. Ataatsimiinnerit taakku malitseqartinniarlugit Inuussutissarsiuutit Siuarsarneqarnissaannut Aningaasaateqarfiup maannamut suliniut-
tigitisimasai kiisalu siunissami pilersaarutit sukumiinerusumillu pi-
lersaarutit sulussutigineqartussat 2005-imi upernaakkut ataatsi-
miinnermut atatillugu ataatsimiissutigineqarqinnissaat ataatsimiit-
italiap kissaatigaa.

03.05 / Nunanut Allanut Pisortaqarfimmut pulaarneq

Danmarks Eksportrådiata atunneqanngit ilaasa Kalaallit Nunaannut peqqussutitut atuutilersinneqarnissaat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat oqaaseqaatissaannut aalajangiiffigisassatut siunnersuummik Inatsisartut upernaakkut ataatsi-
miinneranni Aningaasanut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq saq-
qummiussivoq. Tamatumunnga atatillugu Nunanut Allanut Pisorta-
qarfimmut Ataatsimiititaliaq pulaarnissaminik kissaateqarsimavoq. Nunanut Allanut Pisortaqarfiup suliai Pisortaqarfiullu inuussutissar-
siuutigut suliai pillugit tamakkiisumik ilisimatinneqarnissani Ataatsi-
miititaliap kissaatigaa. Danmarks Eksportråd nunatsinni inuussu-
tissarsiuutini ingerlatsisut qanoq atorsinnaaneraat Ataatsimiitita-
liap aamma tusarusussimavaa. Kiisalu April 2005-imi nittarsaaneq
pillugu isumasioqatigiinnerup malitseqartinneqarnissaa ataatsimiit-
titaliamit paasisaqarfigerusunneqarpoq.

06.05 / Aatsitassanut Pisortaqarfimmut pulaarneq

Nunatsinni uuliamik gassimillu ujaasinerup atorluaanerullu inuiaqati-
giinnut sunniutigisinnaasai pillugit nassuiaammik Naalakkersuisut
siulittaasuut upernaakkut ataatsimiinnermi saqqummiussisussaa-
galuarpoq. Tamatumunnga atatillugu Aatsitassanut Pisortaqarfiup
aaqqissugaanera sulineralu kiisalu Pisortaqarfiup ullumikkut suliai
pillugit ilisimatinneqarnissani ataatsimiititaliap kissaatigisimavaa.

30.05 – 06.06 / Qeqertarsuup tunua

Paasisassarsiorluni angalaneq:

Nunap immikkoortuani inuussutissarsiornerup ineriartornera an-
nertunerusumik paasisaqarfigiumallugu inuussutissarsiuuteqartullu
isumassarsiorfigiumallugit nammeerlunilu takunissaat siunertaralu-
gu Qeqertarsuup tunuani paasisassarsiorluni angalanissamik ataatsi-
miititaliap kissaateqarsimavoq. Nunap immikkoortuani inuussutis-
sarsiornermut suliffeqarnermullu tunngassutillit ineriartornerat ata-
atsimut isigalugu kommunini aqutsisut, inuussutissarsiornermi siun-
nersuisoqatigiit inuussutissarsiornikkullu aaqqiussussat ataatsimii-

titaliamit oqalliseqatigineqarnissaat periarfissaqarsimavoq. Pine-
qartuni nukissiuuteqarnek nioqqutissanillu pilersorneqarnermi pis-
sutsit ataatsimiititaliamit tusarusunneqarsimapput. Tunitsiviit tuni-
sarsiorfiillu assigiinngitsut pisortanit namminersortunillu pigine-
qartut assigiinngitsut ataatsimiititaliamit takorusunneqarsimapput.
Takornariartitsinermik suliallit nunamilu suliffeqarfiit allat ataatsi-
miititaliamit pulaarneqarnissaat kissaatigineqarsimavoq. Nunaqar-
finni pissutsit ataatsimiititaliap aamma susassaarfiisa iluaniipput,
taamaattumik nunaqarfiit tikeraarnissaannut ataatsimiititaliap peri-
arfissinneqarsimavoq.

Inatsisartut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu

Ataatsimiititaliaat

07.01 – 24.01 / Sisimiut, Maniitsoq, Nuuk, Nanortalik, Narsaq Qa-
qortorlu

Paasisassarsiorluni angalaneq:

Utoqqarnut, innarluunilinnut kommuninilu arfinilinni meeqqanut
inuusuttunullu tunngassutillit tamatumunngalu ilanngullugit nappar-
simaviit kigutileriviillu, utoqqaat illui, sullissiviit aamma meeqqat
inuusuttullu ornittagaat innarluutilinnullu najugaqarfiit pillugit
ataatsimiititaliap ilisimatinneqarnissaa paasisassarsiorluni angala-
nerit siunertaraat. Illoqarfinni ataasiakkaani peqqinnissamut tun-
ngasutit ajornartorsiuutit pillugit ataatsimiititaliap saqqummius-
suiffigineqarpoq.

Illoqarfinni ataasiakkaani illoqarfinni qinikkanik, sumiiffinni peqati-
giiffinnik najugaqarfinnilu pulaakkani sulisunik najugalinnillu ataatsi-
miititaliap ataatsimeeqateqartarsimavoq. Sisimiuni Nanortalimmilu
innuttaasunik ataatsimiisitsisoqartarpoq, Qaqortumili GU-mi atu-
artunik oqaloqatigiitigaluni ataatsimiittoqarluni.

Nuummi Ilaqutariinnermut Peqqissutimullu Naalakkersuisoq, KANU-
KOKA, Paarisa, MIPI –Meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasani k-
atersuivik, Peqqissaanermik Ilinniartfik, Nakorsaaneqarfik DIH-lu
ataatsimiititaliap ataatsimeeqatigai.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq

28.01 – 04.02 / Nuuk

Paasisassarsiorluni angalaneq:

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap kommunimi takuniaallunilu
ataatsimeeqateqarpoq.

Ataatsimiititaliap uku takuniaavagai:

- Aaqa
- Tarnimikkut innarluutillit najugaqatigiiffiat
- Meeqqanut Ilaqutariinnullu ornittagaq
- Meeqqanut Kultureqarnermullu Ataatsimiititaliap
- Peqqissaanermik Ilinniartfik
- Dronning Ingridip Napparsimmavissua
- Atuartut angerlarsimaffiat ilinniartullu inissiat Marlulissat
- Kalaallit Nunaani Sulisitsisut Peqatigiiffiat
- Grønlandsbanki
- Ippiarsuk Attartu
- Kommunip aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaa
- Meqqat Illuat
- Nuummi Inuusuttut Siuarsartut
- Qinngorput
- Royal Arctic Line
- Royal Greenland
- Røde Korsip Børnehjemia
- Atuarfik ASK
- Sullissivik Nuuk
- Naluttarfik Malik

Nunaqarfiit nunaqarfimmilu aqutsisut tulliuuttut takuniaavigalugillu ataatsimeeqatigineqarput:

- Kapisillit
- Qeqertarsuatsiaat

01.03 – 11.03 / Danmark Tysklandilu

Paasisassarsiorluni angalaneq:

Danmarkimiinnermi Royal Greenlandip Polar Seafoodillu suliffissui Jyllandip avannaaniittut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap takuniaavigai. Aammattaaq Risskovimi Tarnimikkut Nappaatillit Napparsimmaviani kalaallit uninngasut kiisalu Ålborgimi Esbjergimilu umiarsualiviit ataatsimiititaliamit takuniaavigineqarput. Københavnimi Folketingip Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaa, Kalaallit Nunaanni Aningaasaqarneq pillugu Ataatsimiititaliaq, Nationalbanken aammalu Erik Bonnerup Nielsen suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu siunnersuisoqatigiinneersoq ataatsimeeqatigineqarput. Kiisalu Geologisk Museum, Dansk Polar Center, Rigshospitalet, Kalaallit Napparsimasut Angerlarsimaffiat kiisalu Kalaallit Illuutaat Løvstrædemittoq takuniaavigineqarput.

Tysklandimiinnermi Royal Greenlandip Wilhelmshavenimi suliffissua Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit takuniarneqarpoq.

26.05 – 03.06 / Paamiut kujataanilu kommunit

Paasisassarsiorluni angalaneq:

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq Paamiunut takuniaavoq kujataanilu kommuunit sinnerini taakkulu nunaqarfiini arlalinni ataatsimeeqateqarluni. Illoqarfinni nunaqarfinnilu tikitani tamani kommuunit aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaat nunaqarfinnilu aqutsisut ataatsimeeqatigineqarput.

Ataatsimiititaliap Paamiut Kommuuniani uku takuniaavigai:

- Arsuq
- Atuarfik Tuiisaq
- Dr. Margrethep Peqqissaavia
- Imarsiornermik Ilinniarfik - "Naalagannngorniat Ilinniarfiat"
- Innarluutillit inaat Palleq
- Nukissiorfiit
- Pilersuisoq
- Royal Greenlandip suliffissua
- Tunitsivik Paamiut A/S

Ataatsimiititaliap Kangilinnguani /Ivittuut Kommuneani uku takuniaavigai:

- Kangilinnguani Sakkutooqarfik (GLK)
- Napparsimmavearaq
- Orsugiammik piiaaffiusimasoq

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivisa Ataatsimeersuarnerannit. Fra Vestnordisk Råds årsmøde, Reykjavik.

Ataatsimiititaliap Narsap Kommuniani uku takuniaavigai:

- Jacob Knudsenip illua nukissiummik atuiffiunngitsoq
- Inuusutissalerinermik Ilinniarfik Inuili

Ataatsimiititaliap Qaqortup Kommuniani una takuniaavigaa:

- Sulisartut Højskoliat

Ataatsimiititaliap Nanortalup Kommuniani uku takuniaavigai:

- Aappilattoq
- Narsarmijit

01.08 – 10.08 / Uummannap kommunia

Paasisassarsiorluni angalaneq:

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq kommunimi takuniaallunilu ataatsimeeqatiginnipqoq.

Ataatsimiititaliap uku takuniaavigai:

- Utoqqaat Illuat
- Arctic Umiaq Line
- Ulloq unnuarlu angerlarsimaffik Meeqqat Angerlarsimaffiat
- Hotel Uummannaq
- Nukissiorfiit imeqarfiat
- Royal Arctic Line
- Royal Greenland
- Amutsivik
- Napparsimmavik
- Kommunip aningaasaqarnermut atatsimiititaliaa

Tamatuma saniatigut nunaqarfinni ukunani takuniaasoqarlunilu nunaqarfinni aqutsisut ataatsimeeqatigineqarput:

- Ikerasak
- Illorsuit
- Niaqornat
- Nuugaatsiaq
- Qaarsut
- Saattut
- Ukkusissat

23.08 – 01.09 / Sisimiut kommunit

Paasisassarsiorluni angalaneq missingersuutillu pillugit isumasioqatigiinneq:

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap Kangerlussuaq, Sarfannguit Itillerlu takuniaavigai piffinnilu tamani nunaqarfimmi aqutsisunik ataatsimeeqateqarluni. Kangerlussuarmisaaq Kangerlussuaq Tourism ataatsimeeqatigineqarpoq aammalu atuarfissaq umimmannilu toqoraavik takuniaavigineqarlutik.

Aammattaaq ataatsimiititaliaq 2006-imi aningaasanut inatsissat siunnersuut (AIS2006-I) pillugu Kangerlussuarmi isumasioqatigiipqoq.

Kiisalu Sisimiuni kommunip aningaasaqarnermut atatsimiititaliaa ataatsimeeqatigineqarpoq.

Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaq

17.02 / Nuuk

Tikeraartit:

Nunavumi Naalakkersuisut atorfillittaannik tikeraartoqarneq, Per Berthelsenimit peqataaffigineqartoq.

09.03 / Nuuk

Tikeraarti:

Aallartitaqarfimmi allatsi siulleq Hajime Matsumura Jaapanimut

Københavni Aallartitaqarfianneersoq ataatsimiititaliap siulittaasuata Per Rosing-Petersenip ataatsimeeqatigaa.

16.03 / Nuuk

Tikeraarti:

Aallartitaq Harsh K. Bhasin Ellen Christoffersenip ataatsimeeqateqatigaa.

10.05 / Nuuk

Nunatta nunani tamalaani sillimaniarnikkut anguniakkanut tunngatilugu inissisimanera pillugu isumasioqatigiinneq:

Nunatta Katersugaasivia Toqqorsivialu suleqatigalugit Ilimatusarfimmi isumasioqatigiinneq ingerlanneqarpoq. Nunani tamalaani sillimaniarnikkut anguniakkani nunatta inissisimanera oqallisigineqasasooq siunertarineqarpoq. Amerikamiut sakkutuuisa nunatsinniinnerat "Igalikumi isumaqatigiissutit" nunat inoqqaavi issittumilu sakkutooqarnermut NATO-mut NMD-mullu nunatsinni innuttaasut isummernerat taakkulu isumaat" ataatsimiititaliap siulittaasuata Per Rosing-Petersenip oqalugiaatigai.

17.05 – 31.05 / USA Canadalu

Paasisassarsiorluni angalaneq:

"Igalikumi isumaqatigiissutit"-nut kiisalu amerikamiut nunanut allanut illersornissamullu politikkiannut sanilliullugu sammisanut Kalaallit Nunaannut soqutiginaatillinnut paasisassarsiorlunissaq siunertaasimavoq. Washington D.C.-mi ilaatigut Senati, Kongresse isumalioqatigiissitarlu RAND misilillu atorlugit illersuusiaoq kiisalu Kalaallit Nunaata Alaskallu ataatsimoorlutik soqutigisaannut tunngasut, matumani ilanngullugit nunap inoqqaavi, silaannaap allanngoriartornera sakkutooqarnerlu ataatsimiititaliamit alakkarterneqarput. New Yorkimi FN-ip Sillimaniarnermut Ataatsimiititaliaanut Naalagaaffiit Peqatigiit Sillimaniarnermut Ataatsimiititaliaat Naalagaaffillu Peqatigiit Nunat Inoqqaavinut Ataatsimiititaliaat ataatsimiititaliamit ataatsimeeqatigineqarput nunallu inoqqaavinut ataatsimiititaliaa sisamassaaniq ataatsimiinnera malinnaavigineqarluni. Peterson Air Force Base Colorado Springsimilu Cheyenne Mountain Operation Center ataatsimiititaliap alakkarterpai, misilimillu illersuusiornermut pilersaarut pillugu ilisimatinneqarluni, amerikamiullu ulumikkut sillimaniarnermut illersornissamullu politikkiat pillugu paasisutisinnearluni. Colorado Springsimi Greenland Ice Core Researchimut pilersaarut, issittumilu silaannaap allanngoriartornerata qanoq kinguneqarsinnaanera immikkut ilisimasallit arlallit ilisimatitsissutigaa. Eقالunni Inatsisartunut ilaasortarpaaluit Naalakkersuisullu ataatsimiititaliap ataatsimeeqatigai, Kalaallillu Nunaata Canadallu akornanni pissutsit apeqqutillu ataatsimoorutaasut, kiisalu Inatsisartutigoortumik Inuit Siunnersuisoqatigiiviniq pilersitsinissamik siunnersuut oqaloqatigiissutigineqarlutik.

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivisa Ataatsimeersuarnerannit. Fra Vestnordisk Råds årsmøde, Reykjavik.

19.08 aamma 21.08 / Nuuk

Tikeraarneq:

Ataatsimiititaliap siulittaasuata Per Rosing-Petersen nunat allat Københavni aallartitaannik nunatsinni paasisassarsiorlutik angalasanik nerersuurtitsinermi peqataavoq.

Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliaq

6. – 13.07 / Bruxellesimi Luxembourg

Paasisassarsiorluni angalaneq naatsorsuutillu pillugit isumasioqatigiinneq

Nunatta karsiata naatsorsuutaasa ataatsimiititaliamit suliarineqarinnisaannut atatillugu ukiut tamaasa Kukkunersuinermit Ataatsimiititaliaq isumasioqatigiilluni katersuuttarpoq. Ukioq manna ataatsimiititaliaq Bruxellesimi isumasioqatigiippoq tassuunani ataatsimiititaliaq EU-mi Budgetkontroludvalgimit europamiullu kukkunersuinermit eqqartuussiviannik kiisalu nunatta Bruxellesimi sinniisuutitaanik ataatsimeeqarteqarinnissamut periarfissaqarmat. Kiisalu Euro-paparlamentimi ilaasortanik kiisalu OLT-mik aqqissuusinnermit sinniisuutitanik ataatsimiititaliaq ataatsimeeqateqarpoq.

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiat

27.01 / København

Sinniisuutitat siulittaasuannik peqataaffigineqartumik Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata Siulittaasoqarfiani ataatsimiinneq.

15. – 17.06 / Tórshavn, Savalimmiuni

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiivini sammisaqarluni ataatsimeersuarneq:

Sammisaqarluni ataatsimeersuarnermi oqaluserineqarpoq "Nunat Avannarliit Killiit EU-mut sanilliullugu aalisarnermut politikkiat" Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiivi, EU-p, Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivisa sinniisuutitaat, Nunat Avannarliit Killiit aalisarnermik inuusutissarsiorlui, norskit Stortingiat kiisalu Nunat Avannarliit Killiit Aalisarnermut Naalakkersuisui peqataallutik. Aallartitanit tamanit peqataaffigineqarpoq.

22. – 25.08 / Isafjordur, Islandimi

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata ukiumoortumik ataatsimiinnera:

Stortingimitt alaatsinaattumit peqataaffigineqarpoq. Nunat Avannarliit Killiit avatangiisinut tunngasuni maligassiuinissaamut, aalajangersimasumik arfernik kitsisnermik atuutilersitsinissaamut Nunallu Avannarliit Killiit atuakkiortuinik pikkorisartitsinermik ingerlatsinissamut tunngatillugu aalajangersakkanik pingasunik Siunnersuisoqatigiit aalajangiussaarput. Narsarsuup Reykjavikkilu akornanni timmisartuussisarnerup ingerlaannarinnissaa EU-mullu tunngatillugu Nunat Avannarliit Killiit aalisarnermut anguniagaasa Inatsisartutigoortumik oqallisigineqarlutik aallartinneqarinnissaat qulakkeerneqasasooq Nunat Avannarliit killiit Naalakkersuisuinut marlunnik oqaaseqaateqarluni Siunnersuisoqatigiiffiup aammattaq kaammattuutigaa.

24. – 27.10 / Reykjavik, Islandimi

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivini Ataatsimeersuarneq:

Nunat pingasut aalisarnermut, takornariaqarnermut, inuusutissarsiornermut, kultureqarnermut suleqatigiinnermullu Naalakkersuisui ataatsimeeqatigineqarput. Ilanngullugu Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivisa Siulittaasoqarfiat Nunallu Avannarliit Siunnersuisoqatigiivisa Avatangiisinut Pinngortitamullu Ataatsimiititaliaat kiisalu Altingip Aalisarnermut Ataatsimiititaliaa ataatsimeeqatigineqarput. Aallartitat siulittaasuata peqataaffigisaanik.

5. 2005-imi suliniutit ingerlatallu allat

Nunatsinni Namminersorneq pillugu nunatta danskillu isumalioqatigiissitaat

Kalaallit Nunaata ukiut hundredit kuartianni namminersorneroreernerani 2003-mi ukiakkut ataatsimiinnermi Naalakkersuisut siunnersuuteqarnerat tunngavigalugu nunatta nammineerulernissaanut alloriarnerit tulliat tiguneqassasoq Inatsisartut aalajangerpaat. Namminersorneq pillugu Isumalioqatigiissitat Isumaliutissiisutaata suliarineqarneranut atatillugu ukiuni aggersuni namminersulernissamut suliaq ingerlateqqinneqassasoq Inatsisartut isumaqatigiittut aalajangerpaat.

Inatsisiliortunit kalaallinit danskinillu amerlaqatigiimmik ilaasortalimmik ataatsimiititaliornissaq danskit Naalakkersuisuinut isumaqatigiinniutigeqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarput. Nunatsinni oqartussaasut naalagaaffeqatigiinnermi oqartussaaffinnik amerlanerusunik tigusinissaat pillugu nutaamik aqqissuussinissamik inatsisiliornissamut siunnersuusiornissaq ataatsimiititaliap suliasarissavaa.

Ulloq 21. juni 2004 ataatsimiititaliamut suliakkiut Naalakkersuisut danskillu Naalakkersuisuisa isumaqatigiissitaat. Tamatuma kingorna nunatsinni Namminersorneq pillugu nunatta danskillu isumalioqatigiissitaat nunatta Inatsisartuini ilaasortanik arfineq marlunnik aamma folketingimut ilaasortanik arfineq marlunnik ilaasortalik, taakkulu saniatigut kalaallimik siulittaasoqarlunilu danskimik siulittaasumut tulleqartoq pilersinneqarpoq.

Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni aningaasatigut aqqissuusseqatigiinnermut atatillugu nutaamik aqqissuussinissamut ataatsimiititaliaq siunnersuuteqartussasoq 2004-mi septemberimi siullerpaamik ataatsimiippoq. Sulinerup inaarutaasumik inerneqarnissaanut ataatsimiititaliap suliaqarnissaanut apeqqutinik aalajangiisuusunik suliaqartussanik suleqatigiissitanik pingasunik pilersitsisoqarpoq.

Taakku tassaapput:

- Naalagaaffimmut inuiaallu inatsiseqarnerannut apeqqutinut suleqatigiissitaq.
- Uumaatsunik isumalluutitut suleqatigiissitaq.
- Aningaasaqarnermut inuussutissarsiutinillu ineriartortitsinermut suleqatigiissitaq.

Ataatsimiititaliap ukiut marluk iluanni sulinini inaassallugu pilersaarutigaa.

Inuusuttut Inatsisartui

Inatsisit Tunngaviusut qulequtaralugu 2003-mi Inuusuttut Inatsisartoqarnerata pernaammik ingerlanneqarneranik Inatsisartut Siulittaasoqarfiat isumaginnittuuvuq. Inuusuttut Inatsisartui ukiut allortarlugit ingerlanneqartassasoq tassunga atatillugu aalajangerneqarpoq.

Inuusuttut Inatsisartoqarnerannit siullermit misilittakkat tunngavigalugit 2004-mi martsip qaammataani ingerlatamik suliaqartunik 2005-imi Inuusuttut Inatsisartoqarnissaanni piareersaateqarnermi siuttuusussanik pilersitsisoqarpoq.

2005-imi Inuusuttut Inatsisartoqarneranni tamat oqartussaaqaatanerat qulequtaritinneqarpoq. Sammisassaq taanna ilaatigut Inatsisartut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaannit apeqqutillineq tunngavigalugu toqqarneqarpoq, inuiaqatigiinni tamat oqartussaaqaatanerat tamallu oqartussaaqaataneranni sulianik ingerlassaqartarneq sammeneqassasut taassuma kissaatigimmagu. Ilaatigut 2004-mi Namminersornerulluni Oqartussaanerup atuutilersinneqarneraniit ukiut 25-nngorput, nalliuttorsiornerullu kingorna inuusuttut inatsisartoqarneranni siullermit sammisassaq tamat oqartussaaqaatanerat ukkatissallugu pissusissamisoortuuvuq.

Ilinniarfinit 22-usunut aggersaanernik 6. maj 2004-mi Inatsisartut Siulittaasuat nassiussivoq. Nunatsinni inuusuttut ilinniarfii piginnaassusiisut kiisalu qaffasinnerusumik/ingerlaqqiffiusumik ilinniarfiit peqataaqqusissummik nassinneqarput.

Inuusuttut Inatsisartuini peqataanissamut nalunaarnissaq ulloq 1. juni 2004-mut killilerneqarpoq. Inuiaqatigiinni tamat oqartussaaqaatanerat pillugu siunnersuummik ataatsimik arlalinnilluunniit allagaqarnermikkut Inatsisartunullu nassiussinermikkut ilinniarfinni taaneqartuni ilinniartut Inuusuttut Inatsisartuini peqataanissamik periarfissinneqarput. Siunnersuummi sammisarineqartup suunissaa siunnersuutillu qassit nassiunneqarnissaat ilinniartunut nammineq aalajangigassanngortinneqarpoq. Inuusuttut Inatsisartuinut siunnersuutinik nassiussivissaq 1. december 2005-imut killilerneqarpoq.

Ilinniarfinnit assigiingitsunit siunnersuutigineqartut akornannit toqqartuineq

Ilinniarfiit peqataanissamik nalunaarsimasut siunnersuuti-
nillu nassiussimasut ataatsimik arlallinnilluunniit sinni-
suutitaqarlutik Inuusuttut Inatsisartuini peqataatitaqar-
put. Ilinniarfiit sinniussatik namminneq toqqarpaat. Siun-
nersuutit 30-t missaanniittut Inuusuttut Inatsisartoqarne-
ranni suliarineqartussat Inatsisartut Allattoqarfiannit
2004-mi decemberip qaammataani toqqarneqarput. Sam-
misaqarfiit assigiingitsut sammineqarsinnaasunngorlugit
siunnersuutit toqqarneqarput. Tamatuma kingorna sapin-
ngisaq malillugu sammisassanut naapertuuttumik sinniisut
ataatsimiitalianut inississorneqarput.

2005-imi Inuusuttut Inatsisartoqarnissaannut piareersaatit ilinniagaqarnermi sammisaqarneq ilinniarnermilu atortussat

Qaaqqusissut ilinniarfinnut nassiussunneqareemat ta-
mat oqartussaaqataanerannik sammisaq pillugu ilinniartit-
sisunut ilinniartunullu atortussanik assigiingitsunik sulia-
qarluni Inatsisartut Allattoqarfiat aallartippoq. Ilinniaga-
qarnermi sammisaqarnerup akunnernik marlukkaartunik
qulinik sivisussuseqartumik atuagarsornikkut ilinniagas-
sartallip ingerlanneqarnissaanut siunnersuusiortoqarpoq.
Ilinniarfinni ilinniagaqarnermi sammisaqarneq 2004-mi au-
gustimiit novemberimut ingerlanneqarpoq.

2004-mi aasaanerani sulinggiffeqarnerup ingerlanerani
ilinniagaqarnermi sammisaqarnissami atortussat ilinniar-
finnut Inuusuttut Inatsisartoqarneranni peqataanissamat
nalunaarsimasunut Inatsisartut Allattoqarfiannit nassiussun-
neqarput. Siunnersuutini suliaqarnermikkut ilinniar-
finni ilinniartut inatsisartoqarnermi sulineramik, naalakker-
suineramik tamallu oqartussaaqataanerannik tamarmik paa-
sisaqarluarput. Siunnersuutit qanoq suliarineqarnissaat
aallartinginnerminnilu ilinniartut sunik isumaliutiginnittar-
iaqarnerannik ikiorsiissutit ilinniagaqarnermi sammisa-
qarnermi atortussat nassiunneqartuni ilaatinneqarput.

Taama ingerlatsinissami isumassarsiorfissatut oqallisissiat-
tullu atortussat annertuut makku nassiunneqarput:

2005-imi Inuusuttut Inatsisartuisa ingerlanneqarnissaan-
nut atatillugu ilinniarfinnut peqataasussanut atortussat
nassiunneqartut:

- Siunnersuusiorneq pillugu ilinniartitsinermi atortussat:
- Tamat oqartussaaqataanerat pillugu sammisamat ila-
tillugu siunnersuusiorneq qanoq suliarineqarsinnaa-
neranik ilinniartitsisumut nassuiaat.
- Ilinniartunut taamatullu ilinniartitsisunut atugassian-
gorlugit assersuutit siunnersuusiortut atortussallu,
taamaaliornikkut Inatsisartunut siunnersuutit qanoq

Inuusuttut Inatsisartui 2005. Ungdomsparlamentet 2005

suliarineqartarnerat paasisaqarfigineqarsinnaaqullugu. Tamatuma peqatigisaanik taakku Inuusuttut Inatsisartuinit peqataasussat aamma namminneq siunnersuusiuulerunik atortussaassavaat.

- Siunnersuutit tallimat tamat oqartussaaqataanerannut tunngasumik imallit Inatsisartunut ilaasortanit Inatsisartut 2004-mi ataatsimiinnissaannut saqqummiunneqartut.
- Tamat oqartussaaqataanerat naalackersuinermillu suliaqarneq ataatsimut isigalugu: "Naalackersuinermik suliaqartuutit" tamat oqartussaaqataanerannut tunngasunik imalinnik siunnersuuteqarsinnaasernerat paasineqarsinnaaqullugu 2004-mi ukiakkut ataatsimiinnermi siunnersuutit „tamam oqartussaaqataanerannik“ ersersitsisuunerpaat misissornerat.
- Erinarsuut qanorlu paasineqarsinnaanera. Leonard Cohenip erinarsugaa "Democracy" assigiinngitsorpasuarunik isumasioneqarsinnaavoq. Qanoq paasineqarsinnaaneranik suliaq atuartitsinermi isumassar-siorfissatut CD-mik ilallugu ilinniartitsisumut atugas-satut nassiuunneqarpoq. Taamatullu erinarsuutip kalaal-lisut danskisullu "taalliaraqinnera" atugassatut tunni-unneqarpoq.
- Tamat oqartussaaqataanerat naalackersuinermillu suliaqarneq ataatsimut isigalugu: Tamat oqartussaaqataanerisa oqaluttuassartaat ullu-mikkullu tamat oqartussaaqataanerannut tunngasut atuartitsinermi atugassatut oqaasertaliorlugit suliarineqarput.
- Kalaallit Nunaanni tamat oqartussaaqataanerata klas-sini oqallisigineqarnissaanut oqallisissiaq. - Seqersit-takkatut ilusilerlugu saqqummiuttagassaq.
- Ilinniartitsinermi atortussat atuagaaqqat marluk Hen-rik Skydsbergimit suliarineqartut: Kalaallit Nunaanni naalackersuinermik suliaqarneq - Inatsisartut Naalackersuisullu Kalaallit Nunaanni naalackersuinermik suliaqarneq - Qanoq alajangiisoqartarpa?
- 2005-imi Inuusuttut Inatsisartuisa Suleriaasissaat
- Nunatta Inatsisartuisa Suleriaasiat
- 2003-mi Inuusuttut Inatsisartuisa siunnersuutaat ta-makkerlugit suliarineqarnerilu CD-nngorlugu, imaqar-nilianik tamakkiisunik ilanngullugu imalik.

- Atortussat assigiinngitsut.
- Videot: Kalaallit Nunaat Inatsisillu Tunngaviusut. Normu 24 nunatta pisuussutaanik piginnittussaataaneq, Sila-miut isiginnaagassiaat
- Namminersornerulluni Oqartussaanerup ukiunik 25-in-gortorsiorlugu nalliuttorsiornermi oqalugiaatit
- Namminersornerullutik Oqartussat pillugit paasissutis-sat
- Namminersorneq pillugu Isumalioqatigiissitat isumaliu-tissiissutaata eqikkarneqarnera
- Namminersorneruneq pillugu Inatsit
- Danmarkip Naalagaaffiata Inatsisai Tunngaviusut
- Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit ilusiligaanissaan-nut piunmasaqaatit
- Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutit ilusiligaanissaannut piunmasaqaatit
- Ilinniartitsisup tunuliaqutissatut atortussai.

2005-imi Inuusuttut Inatsisartoqarnissaasa ingerlanneqar-nissaanut piareersarneq tamakkerlugu nutaarsiasatut ala-lakkamik malitseqartinneqarpoq aammalu ikiuunermik si-unnersuinermillu ilaqartinneqarluni.

Inuusuttut Inatsisartuisa ulluni 23. – 27. januar 2005-imi ingerlanneqarnera

Inuusuttut Inatsisartui ulluni 23.-27. januar 2005-imi Kala-allit Nunaanni Inatsisartut ataatsimiittarfianni ingerlan-neqarpoq. Sapaammi ulloq 23. januar 2005-imi Annaassi-sitta Oqaluffiani naalagiaqatigiinnermik Inuusuttut Inatsi-sartui ammaanersiorneqarput. Siunnersuutit toqqarneqar-simasut oqaluuseralugit ataatsimiittitaliani ataatsimiinnerit ingerlannerisigut aammalu siunnersuutit Inuusuttut Inatsi-sartuinit oqaluuseralugillu taasissutigineqartussatut ata-atsimiittitalianit aalajangiiffigineqartut oqaluuseralugit Inatsisartut ataatsimiittarfianni ataatsimiinnerit ingerlan-nerisigut Inuusuttut Inatsisartui ingerlanneqarput. Inatsi-sartut ataatsimiittarfianni ataatsimiinnerit tusagassiortu-nit tamanillu najuuffigineqarsinnaasut Inatsisartut Siulitta-asuannit siulersorneqarput.

Inuusuttunut Inatsisartoqartitsineq Namminersornerullu-ni Oqartussaaneq aqputigalugu Inatsisartoqarneq Naalak-kersuisoqarnerlu aqputigalugu nunatsinni tamat oqartus-saaqataanerannik ingerlatsinermit sapinngisamik annertu-nerpaamik assingusinnaaqullugu Inuusuttut Inatsisarto-qarnermi Aqutsisunik aamma toqqaasoqarpoq. Inuusuttut Inatsisartuinit ilaasortat 31-iusut nunatsinni tamarmi inuusuttunut ilinniartinnit sinniisunit katitigaapput. Inuu-suttunullu Inatsisartoqarnermi Aqutsisutut atuupput par-tiit naalackersuinermik suliaqartut inuusuttunut kattuffiisa sinniisui.

2005-imi Inuusuttut Inatsisartuini ataatsimiittaliat uku pi-lersinneqarput:

- Avatangiisinut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq
- Ilinniartitaanermut Ataatsimiititaliaq
- Ilinniagaqarnersiuteqartitsineremut Ataatsimiititaliaq
- Inatsisit Atortinneqarnerannut aamma Tunngaviusumik Inatsiseqarnermut Ataatsimiititaliaq
- Inuusutissarsionermut Ataatsimiititaliaq

Inuusuttut Inatsisartui sisamanngornermi ulloq 27. januar 2005-imi naggaserlugit ilinniartut Inaarutaasumik Aalajangersakkamik Inatsisartut Siulittaasuannut Naalakkersuisullu Siulittaasuannut tunniussipput. Siunnersuutit 2005-imi Inuusuttut Inatsisartoqarneranni akuersissutigineqartut Inaarutaasumik Aalajangersakkat imarai.

Inaarutaasumik Aalajangersakkat imarai immikkoortut 22-it Inuusuttut Inatsisartuisa tunngavissatut akuersaat uku tunngavigalugit akuersissutigineqartut:

- *Aalajangiinerit amerlanerussuteqarnikkut pisarput, taamaattorli ikinnerussutillit soqutigisaat inimigalugit.*
- *Ataatsimooqatigiit taamatullu inuit ataasiakkaat tamarmik inuup inuttut inniminassusia, piginnaatitaaffii isumaalu ataqqillugit iliuuseqartassasut.*
- *Inuup piginnaatitaaffiisa kiffaanngissuseqarfiisalu, angutaaneq arnaanerluunniit, inuiannut ilaaneq, amqip qalipaataa, oqaatsit, upperisaq, naalakkersuinikkut al-latulluunniit aalajangiusimasaq, inuiaassutsikkut inooqataanikkulluunniit kingoqqivik, inuiaassutsikkulluunniit ikinnerussutilinnut atasuuneq, pigisanut tunngasut, inunngorneq allamulluunniit tunngasut assigiinngisnagit qulakkeerneqassasut.*

Inuusuttut Inatsisartui 2005. Ungdomsparlamentet 2005

- *Inuiaqatigiinni nammatassat ataatsimoorluni nammaneqassasut.*
- *Aalajangiivigisassatut immikkoortuni tamani innuttasut tamakkerlutik suliniutaat pimoorussinerallu tunngavigalugit inuiaqatigiinni tamat oqartussaaqataaneranni pingartitat piviusunnngortinneqassasut.*
- *Inuup nammineerluni inuiaqatigiinni kinaassutsiminut, kulturiminut pingartitaminullu ilisimasaminik paasininnerminillu inerisaanissaa paasininnissaalu, kulturinut allanut ilisimasamik pissarsinissaa taakkuninngalu paasininnermik inerisaanissaa tamat oqartussaaqataaneranni eqqarsartaatsimut ilanngunneqassapput, nammineerlunilu tamat oqartussaaqataaneranni piginnaatitaaffini pisusaatitaaffinilu ilisimaarilerlugit kiisalu inuiaqatigiit ineriartornerannut taassumalu pingortitamik sunniivigeqatiginnittarneranik nammineerluni akisussaassuseqarnerata ataatsimooqatigiiffimmit qulakkiisagaat.*

2005-IMI INUUSUTTUT INATSISARTUISA INAARUTAASUMIK AALAJANGERSAGAAT

Inuiaqatigiit kalaallit aqqissuussineranni tamat oqartussaaqataaneranni immikkoortut ilanngunneqartariaqartut Kalaallit Nunaanni Inuusuttut Inatsisartuisa ulloq 3. marts 2005 akuersissutigisaat.

Aalajangiinerit amerlanerussuteqarnikkut aalajangerneqartarnissaannik tunngaviusoq, taamaattorli ikinnerussutillit soqutigisaat inimigalugit.

- 1 Innuttat siunnersuutaannik isumaannillu pisortani oqartussaaqataaneq tusaaniartussaapput kiisalu aalajangi-gassat annertuumik kinguneqaateqartussat pitinnagit innuttanik oqaloqatiginninniarluni pimoorussisumik iliuuseqartariaqarlutik. Aalajangiineranerp, pisortanit tusarniaanerup, siunnersuisoqatigiinni nævninilu inuinnarnik sinniisuutitaqarnerup kiisalu inuiaqatigiin-nut immikkut annertuumik aalajangiinerit pillugit in-nuttat tikkuussisuusumik taasisinneqarneri aqqutigalugit ammalluinnartumik periuuseqarnissaaq angune-qassaaq.
- 2 Aammattaaq nunap inatsisartuisigut ikinnerussutillit isumaat illersorneqartariaqarput. Tunngaviusumik apeqqutit aalajangersimasut atuutillersinneqarnissaat sioqqullugu innuttanik taasisitsinikkut innuttanut saqqummiunneqarnissaannik Inatsisartuni ikinnerus-sutillit piumasaqarsinnaanerata pillugu maleruagassanik atulersitsinissaaq isumaliutigineqartariaqarpoq.

Ataatsimooqatigiit taamatullu inuit ataasiakkaat tamarmik inuup inuttut inniminassusia, piginnaatitaaffii isumaalu ataqqillugit iliuseqartarnissaat pillugu tunngaviusoq.

- 3 Inuiaqatigiinni kialuunniit eqqortuliorneq eqqunngitsuliornerlu immikkoorsissinnaasariaqarpai paasisamasinullu nalunneqatiginnissutsiminullu naapertutumik iliorsinnaasunngortinneqassalluni. Ataatsimooqatigiit pingaartitaasa ingerlateqqinneqartarneranni atuarfiit, suliffiit peqatigiiffiillu qitiusumik eqeersimaartumillu inissisimassapput.
- 4 Pinerluuteqartarneq aangajaarniutinillu atornerluineq nutaaliaasunik sunniuteqaatit, soorlu qaammar-saaniutit, filmit, piviusuusaartitsineq nipilersornerlu atorlugit pitsaalioneqassaaq. Pitsaaliuilluni sulinermi inuit ilisimaneqartut ingerlatitseqqiisartutut maligasatullu isigineqartut ilaatinneqartariaqarpot.
- 5 Imigassamik hashimillu atornerluinerit akiorniarneqarnerat patajaallisarneqassaaq. Katsorsaasarnermut tunngasumi ilisimasatigut upalungaarsartoqartariaqarpot, hashimillu peqarlunilu nioqquteqarneq sakkortunerusumik pineqaatissinneqartarnissaat isumaliutigineqartariaqarluni.
- 6 Pinerluuteqarsimasunut inissiisarfinni inissat inissinissamut pisariaqartitsinermit illuatungiliissapput, taakkulu aqqissuussaanerisa, inissisimaffiisa sulisoqarnerisalu pinerluuteqarnikkut eqqugaasimasut inuiaqatigiillu toqqissisimanissamik pisariaqartitaasa eqqarsaatigineqarnissaat qulakkiissavaat. Inatsisunik unioqqutitsisimasut tarnikkut ikiorserneqartarnerannut nukinnik atugassiisoqartillugu aammattaaq pinerluuteqarnikkut eqqugaasimasut isumassorneqarnissaannut ikiorserneqarnissaannullu nukinnik immikkoorsitsisoqarnissaa ilanngullugu qulakkeerneqartariaqarpot. Sisimiuni Inuusuttunut inissiisarfiup inissaritataanit amerlanerusunik inissalimmik inuusuttunut parnaarussivimmik pisariaqartitsisoqarnerisooq isumaliutigineqartariaqarpot.
- 7 Eqqartuussaasimasut Kalaallit Nunaanni inissinneqarnissaminut, kalaallisullu oqaatsiminnik, kulturiminnik kinaasutsiminnillu atuinnissamut, pinngortitamullu attaveqaannarnissamut, kiisalu ilaqutariinnikkut qilerutiminnik attassiinnarnissamut periarfissaqassapput.

Inuup piginnaatitaaffiisa kiffaangissuseqarfiisalu, angutaaneq arnaanerluunniit, inuiannut ilaaneq, am-mip qalipaataa, oqaatsit, upperisaq, naalackersuini-kut allatulluunniit aalajangiusimasaq, inuiaassutsi-kut inooqataaannikkulluunniit kingoqqivik, inuiaassut-

sikkulluunniit ikinnerussutilinnut atasuuneq, pigisanut tunngasut, inunngorneq allamulluunniit tunngasut as-sigiinnagisinnagit qulakkeerneqarnissaannut tunngaviusoq.

- 8 Akaareqatigiinnerup, pisinnaasat inuiaqatigiinnilu ataqatigiinnerup qaffassarneqarnissaat siunertaralugu kalaallit oqaasiisa aamma inersimasutut ilikkarnissaannut pitsaannerusumik periarfissaqartoqarnissaa qulakkeerneqartariaqarpot.
- Inuiaqatigiinni nammatassat ataatsimoorluni nammaneqarnissaannik tunngaviusoq.*
- 9 Eqqaavissuarni umiarsualiveqarfinnilu mingutsitsinermik ajornartorsiutit nuna tamakkerlugu qulaajaavineqartariaqarpot. Ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu mingutsitsinermik salinissamut siunissaq iliuseqarnissaq pilersaaruserneqartariaqarpot.
- 10 Nunagisami angallanermi naalackersuiniikkut anguniagassat innuttaasut pisariaqartitaannik aallaaveqartariaqarpot.
- 11 Imaani ajutoortut inuunerillu annaasat amerlassuui ikilisissinnaajumallugit angallatit mikinerit isumannaatsuunerannik pitsaanerulersitsinissamik iliussisat ataatsimooqatigiiffiup oqaluuserisariaqarpai. Kinaluunniit angallammik mikinerusumik umiatsiaaqqamilluunniit ingerlatsisoq pisinnaasami killeqarnerannik ilisimannillunilu innimiginnittariaqarpot kiisalu annanniutinik attaveqaatinullu atortunik naleqquttunik pisinissap pisariaqassusia eqqumaffigalugu.
- 12 Inuusuttut ilinniagaqartut ilinniagassaminnik aallussi-nermikkut pisariaqarneratut akisussaassuseqarnermik takutitsisariaqarpot. Tassungattaaq ilanngunneqassaaq ilinniarnep saniatigut suliffeqarneq tunngavigalugu inuttut atuineq ilinniagaqarnermut eqquisuusumik tunngaveqartariaqanngimmat.
- 13 Ilinniagaqartunut meeralinnut qaammammut meeqqanut tapit qaffanneqarnissaat sulissutigineqartariaqarpot. Suliniutip tamatuma aningaasalerneqarnerani ilinniagaqartut tamarmik ilinniagaqartunut meeralinnut nammaqataanissaannik kaammattorneqartariaqarpot.

Aalajangiivigisassatut immikkoortuni tamani innuttaasut tamakkerlutik suliniutaat pimoorussinerallu tunngavigalugit inuiaqatigiinni tamat oqartussaqa-taerneranni pingaartitat piviusunngortinneqarnissaannut tunngaviusoq.

- 14 Namminersornerup eqqunneqarnissaa sioqqullugu inuiaqatigiit kalaallit patajaallisarneqarsinnaaqqullugit nunap tamarmiusup inuusutissarsiornikkut ineri-sarneqarnissaa pillugu erseqqissunik anguniagaqar-nissaaq, periuseqarnissaaq pilersaarusiornissarlu, pi-sortat aqutsinerannik annertuumik allangortiterinis-saaq annikillisaanissarlu, innuttat ilinniagaqarnikkut inissisimanerisa annertuumik qaffassarneqarnissaa nunallu aningaasaqarnikkut ineriartornissaanut siunis-samut ungasissumut periusissiorinissaaq pisariaqarput.
- 15 Inuup kisimiilluni allanilluunniit peqateqarluni eqeer-simaarluni inuiaqatigiinni tamat oqartussaaqataane-ranni oqallinnermi aalajangiisarnernilu peqataanis-samut periarfissaminik ilisimanninnissaa atuinnissaalu innuttaasut ilisimassavaat.
- 16 Innuttat, kattuffiit suliffeqarfiillu illoqarfinni, nuna-qarfinni pinngortitamilu ataatsimoorussatsinni ava-tangiisit mingutsitaanerannik saliinissamik sumiiffim-mi suliniutinut akuusariaqarput.
- 17 Suliffimmi misiliinerit pissarsissutaasernerat pitsaa-nerulersinniarlugu atuariup, atuartup, kommunip su-liffeqarfiillu akornanni suleqatigiinnerup sumiiffimmi pitsaanerulersinneqarnissaa pillugu suliniuteqarnissa-mik pisariaqartitsisoqarpoq. Suliniutit taamaattut ilit-sersuineq isumassiorfittullu quppersakkat atorlugit iliuutsit, suliffimmi misiliinerimik ataqatigiissaarisut atunernerannik suliffimilu misiliinerimut tunngatillugu allanik pitsanngorsaannissamik qulakkeerinnissinnaa-sut pisortani oqartussaasut tapersertariaqarpaat.
- 18 Sumiiffinni suliniutinik meeqqanut inuusuttunullu sun-ngiiffimmi sammisassaqartitsinerimut periarfissanik pitsaanerulersitsisuusunik pilersitsinissamut inuusut-tut apeqqutaapput. Timersornermut, isiginnaartitsi-nermut, nipilersornermut, erinarsornermut, atuakki-ortutut sulinerimut aammalu nunap illoqarfiini nuna-qarfiinilu eqqumiitsuliortutut allatut aallussinerimik su-liniutinut nutaanut tapersiivigineqarnissaa angujumal-lugu innuttaasut sumiiffimmi qitiusumilu aalajangiis-artunik oqaloqateqartariaqarput.

Inuup nammineerluni inuiaqatigiinni kinaassutsiminut, kulturiminut pingaartitaminnu ilisimasaminik paasinninnerminillu inerisaanissaa paasinninnissaalu, kulturinut allanut ilisimasanik pissarsinissaa taakku-ninngalu paasinninnermik inerisaanissaa tamat oqar-tussaaqataaneranni eqqarsartaatsimut ilanngunne-qassapput, nammineerlunilu tamat oqartussaaqataa-neranni piginnaatitaaffini pisussaataitaaffinnilu ilisi-maarilerlugit kiisalu inuiaqatigiit ineriartornerannut taassumalu pinngortitamik sunniivigeqatiginnittar-

neranik nammineerluni akisussaassuseqarnerata ataatsimooqatigiiffimmit qulakkeernissaa pillugu tunngaviusoq.

- 19 Inuusuttut ilinniartitaaneranni inuullu inuttut nammi-neerluni ineriartornissamut periarfissarisai atorlugit ilinniagaqarfinnik qaffasissumik pitsaassusilinnik pi-lersitsinikkut inuiaqatigiit tamakkerlutik pisariaqarti-taannik iluaqusiisuusumik aallussinissaaq ataatsimoo-qatigiiffiup pingaartittariaqarpaat.
- 20 Atuartut Kalaallit Nunaanni avataanilu ilinniagaqaa-qinnissaannut piareersaataasumik ilinniagaqarnikkut inissisimanermik qaffasissumik qulakkeerinninnissa-mut siunertaasunut naapertuuttumik Atuarfitsialak inerisarneqassaaq. Allamiut oqaasiinik ilinniartitsineq atuartitsinerimik erseqqissumik inissisimasariaqarpoq.
- 21 Sumiiffimmi ilaqutariinnut tunngatillugu pitsaaliuiner-mik suliniuteqarneq patajaallisarneqartariaqarpoq. Siullerpaamik angajoqaanngortut akisussaaffimmin-nut nutaamut piareersaatissaattut angajoqqaatut pik-korissannissamik neqeroorfigineqarsinnaanerata isu-maliutigineqartariaqarpoq. Sumiiffimmi suliniutit ilaqutariinnermut tunngatillugu najoqqutassiisuusut nersualaarneqartariaqarlutillu qitiusumit siammarsarniarneqartariaqarput.
- 22 Inuusuttut atuarnerminni ilinniarnerminnilu unittoor-simappata aallarteqqinnissaannut ikiorneqarneqar-nissaannik pingaarnertut siunertalimmik Kalaallit Nu-naanni atuarfimmik najugaqarfiutigisumik neqerooru-teqarluni inerisaasoqarnissaanik pisariaqartitsisoqar-nera Inuusuttut Inatsisartuisa oqaluuserisimavaat. Atuariup taamaattup inuusuttut ilinniarnerminni inuttullu unammilligassaminnik aaqqiinarnissaannut sakkussaqaalersissavai, atuarfillu inummut ataatsi-mooqatigiiffimmullu angorusutatut nuannaartorisani-k anguniakkanillu tunngaveqartinneqarsinnaassaaq. Nunatsinni atuarfinnik ilinniarninnu neqeroorutit ineriartorteqqinneqarneranni isumaliutit taakku ilan-ngullugit isumaliutigineqarnissaaq Inuusuttut Inatsi-sartuisa kaammattuutigissavaat.

Taamaallillugu Inuusuttut Inatsisartuinit 31-usunit tamanit atsiorneqarluni ulloq 3. marts 2005 akuersissutigineqarpoq.

Inuusuttut Inatsisartuqarnerat tullianik 2007-imi ingerlan-neqassaaq.

Kalaallit Nunaanni tusagassiortunut aningaasaateqarfik

Inuiaqatigiinni kalaallini danskinilu pissutsit, ukiuni makku-nani Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu aammalu nunat taak-

ku marluk akornanni annertuumik allanngoriarfiusut tusagassiortunut Kalaallit Nunaanni aningaasaateqarfimmik 60.000 kr.-inik aningaasartaqartumik pilersitsinikkut ilisimaneqarnerulissapput. Namminersornerulluni Oqartussaarerup ukiunik 25-liilluni nalliuttorsiuutigineqarneranut atattillugu Folketingip nunatta Inatsisartui peqatigalugit legati pilersippaa.

Legatimik qinnuteqaatit Folketingip siulittaasuata Inatsisartullu siulittaasuata naliliivigisarpaat. Legati 2004-mi ukiaanerani pernaammik tunniunneqarpoq.

30.000 kr. tusagassiortumut danskiusumut Kalaallit Nunaannut paasisassarsiorluni angalasumut 30.000 kr. kalaallimut tusagassiortumut Danmarkimut paasisassarsiorluni angalasumut tunniunneqartassapput.

Legatip ilaa 30.000 kr. kalaallimut tusagassiortumut tunniunneqartussaqaq tusagassiunerimut Danmarkimilu paasisassarsiorluni angalanerimut, aningaasaqarnerimut imaluunniit naalackersuinerimut, inuit atugarisaannut kulturimulluunniit tunngasunut sammininnerimut atorneqartussaapput. Angalanerup siunertaa pisussaaffiliisuvoq aningaasallu akuersissutigineqarnerannit ullormit ukiup ataatsip ingerlanerani angalaneq pissalluni.

Legati innut tusagassiortutut sulialinnut tunniunneqartarpoq. Ataatsimeersuarnerni, kattuffiit ukiumoortumik ataatsimiinnerini assigisaanniluunniit peqataanerimut atattillugu legati taamaallaat atorneqarsinnaanngilaq.

Aningaasartuutitut angalanerimut toqqaannartumik attuumassutilinnut aningaasartuutit matussuserneqarnissaannut taamaallaat atorneqarsinnaapput, taakkulu tassa timmisartumut bilitsi, immikkut sillimassiussat kiisalu ineqarnerimut aningaasartuutit. Nammineq aningaasarsiat siunertanullu allanut Danmarkimi aningaasartuutaasimasinnaasut siunertanut qulaani taaneqartunit allanut legatimit matussuserneqarsinnaanngillat. Angalanerup pinissaanut tunngasut Inatsisartut Allattoqarfiat aqutqigalugu isumagineqassapput.

Kalaallit aallarnisaasut pingasut-sisamat Danmarkimi najugallit ilisaritinneqarnerat pillugu radiukkut kalaallisut danskisullu aallakaatitassiornissamat legati Thomas Grue Jakobsenimut 2005-imi tunniunneqarpoq. Ilisarititsinerit inuussutissarsiutit pineqartut, tassaasut niunerneq, kulturi peqqinnissaqarfillu pillugit paasisutissanik ilaqartinneqarput.

Unnuk kulturisiorfik

Qinikkat sulerisarnerinik, qanoq suleriaaseqarnerannik qanorlu avatangiiseqarnerannik, Inatsisartullu Allattoqarfiat sunik suliaqarnerisoq pillugu innuttaasut paasisaqarsinnaaqqullugit takusaqaqqullugillu 2001-imiit Inatsisartut Siulittaasoqarfiata Unnummi Kulturisiorfimmi matuni tamanut ammartarsimavai.

Takuniaasut 2003-mi 500-t 2004-milu 1000-t sinnerlugit amerlassuseqarnerat minnerunngitsumik tunngavigalugu Unnuk Kulturisiorfik 2005-imi Inatsisartut peqataaqqip-

put, tamatumuunalu takuniaasut 1200-t sinnerlugit amerlassuseqarlutik. Aaqqissuussinerup imarai Inatsisartut ataatsimiittarfiata takuniarneqarnera, tassanilu Inatsisartut Siulittaasuannik Inatsisartunullu ilaasortanik najuuttunik allanik oqaloqateqarnissamut periarfissaqartoqarluni.

Inatsisartut inimi sutortarfianni sutugassanik sassaalliisoqarpoq, Inatsisartut Allattoqarfianni sulisut takuniaasitsisupput suliallu pillugit oqaloqateqarnissamut piareersimallutik, taakkunungalu ilaalluni Inatsisartut qalipagaa-taasa takutinneqarneri sulinerlu pillugu oqaaseqarneq. Seqersittakkatiguttaaq inatsiliortoqarneq eqquiniaanertalimmik nassuaatigineqarpoq. Taamatullu Inatsisit Tunngaviusut pillugit isiginnaagassiaq Silamiunit videokkut takutinneqarpoq. Taamaammat Inatsisartut iluarisimaarlugu paasivaat Kalaallit Nunaanni inatsisiliortutut sulinerup tamanit soqutigineqarnera annertusiartortoq.

Inatsisartunut takuniaasartut

Inatsisartut ataatsimiinneri tamanut ammasuupput. Inatsisartut ataatsimiittarfianni tusarnaariat inissaat oqaluttarfimmiit oqaatsit atorneqartut kalaallisuunngortinneqarnerinik danskisuunngortinneqarnerinilluunniit tusarnaarnissamut periarfissalittut atortuligaapput. Inatsisartut ullormut oqaluuserisassaataatsimiittarfiup silataata tungaani allagarsiunneqartarput Inatsisartullu nittartagaatigut www.nanoq.gl-ikkut malinnaatinneqartuarlutik.

Kalaallit Nunaanni Inatsisiliortunik takunnikkumasunit tike-raanit pulaartunillu amerlasoorpassuarnit Inatsisartut ukiup ingerlanerani orninneqartarput. Tassaasarpup pisortatigoortumik tikeraartit, takornariat ataatsimoorlutillu takuniaasut, takunnissaminnik isumaqatigiissuteqarlutik Inatsisartunik sulinerinillu takuniaasut tusarniaasullu.

Atuaqatigiiaat amerliartuinnartut Inatsisartut takuniarnissaannut periarfissaq atortarpaat. Ilaat avataaniit takkutuusarpup, ilaallu inuiaqatigiilerinermut atatillugu atuarnerpup ilaatut takuniaasuusarlutik. Atuartut ukiui takuniaaner-milu atuartsinermut tunngassutillit aallaavigalugit Inatsisartunik ilisarititsineq Inatsisartut Allattoqarfiata naleqqusarniartarpaa.

Telefon 34 50 00-imut sianerluni Inatsisartulluunniit emailiannut Inatsisartut@gh.gl-imut allalluni takuniaanis-saq isumaqatigiissutigineqarsinnaavoq.

Inatsisit pitsaasusissaannik ingerlataq

Ukiut ingerlanerini inatsisit pitsaasusissaat Inatsisartunut immikkut eqqumaffiginiarneqartarsimavoq, 1998-imilu Inatsisartut aalajangerput Inatsisartut Allattoqarfianni inatsisilerinermut suliaqarfimmik pilersitsisoqassasoq. Immikkoortorta q taanna ukiup tulliani pilersinneqartoq "Inatsisartut Inatsisissanik Nalilersuisarfiat"-nik taaguuser-

neqarpoq. Inatsisartuni inatsisissatut akuersissutigineqartartut inatsisilerinikkut pitsaasusissaat siuarsarniar-lugu immikkoortorta q Inatsisartunut ingerlaavartumik ikiuuttarpoq. Tamanna pisarpoq Naalakkersuisut Inatsis-i-nut Allaffiat suliaqarfittullu akisussaasutut pisortaqarfiit suleqatigalugit.

Inatsisartut ataatsimiititaliaasa tusarniaanermut akissu-tisiat nuutinneqarnerinik pissarsiniartarnerisigut aammalu oqartussaasut, kattuffiit il.il. susassaartut tusarniarne-qarlutillu inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqarfigin-ninnissamut naammaginatsumik piffissaqartinneqarsima-nerannik nakkutillisarnerisigut inatsisissanik piareersaa-nerup pitsaasuunissaa aamma qulakkearniarneqartarpoq.

Innuttanik tamanillu peqataatitsineq

Inatsisartut ataatsimiinnerisa ingerlanneqarnissaasa piareersarneqarneranni inatsisissatut siunnersuutit siuller-meerlugu, aappassaaneerlugu pingajussaaneerlugulu sulia-rineqarnerit akornanni naammattumik piffissaqarnissap qulakkearniarnissaa Inatsisartut Siulittaasoqarfiata isu-magisarpaa. Aamma taamaappoq aalajangiiffigisassatut si-unnersuummik siullermeerlugu aappassaaneerlugulu sulia-rinnittarnermut tunngatillugu. Ataatsimiitaliani sukumii-sumik akuersaaginnartuunngitsumillu suliarinninnissamut piffissaqarluarnissap qulakkeernissaa siunertaavoq. Ta-matuma peqatigisaanik kikkulluunniit (tusagassiorfiit, in-nuttat, sulliviit soqutigisaqatigiittullu kattuffiit il.il.) si-unnersuummut oqaaseqarfiginninnissamut isummaminnillu saqqummiussinissamut periarfissaqartinneqarnissaat qu-lakkearniarneqartarpoq. Kikkulluunniit oqallinneratigut kii-salu Inatsisartunut ilaasortanut ataatsimiitalianullu oqaatigalugit allatanilluunniit saaffiginissutitigut tamanna pi-sinnaavoq. Pisuni immikkut ittuni tamanut tusarniaalluni ataatsimiisitsinernik assigisaannilluunniit iliuseqarnernik Inatsisartut ingerlatsisinnaapput.

Kikkut tamarmik ilaatinneqarnerat tamat oqartussaaqa-taaneranni inatsisiliornermik suliaqarnermut pingaarutilit-tut ilaavoq siunnersuutillu amigaataasa pitsaanngequtaasalu qulaajarneqarnissaannut periarfissiisuulluni. Tamatu-ma saniatigut kikkut tamarmik peqataatinneqarnerisigut innuttaasut inatsisiliornissamik eqqarsaateqarnernik ilisi-maarinninnerat piginnittuunerallu iluaquusiivigineqassaaq taamaallunilu maleruagassat kingusinnerusukkut atuut-tussanngortinneqarnissaannut aqutissiuisuulluni.

Inatsisissatut siunnersuutit siunnersuutillu allat Inatsisartut ataatsimiinnerisa arlaannut ullormut oqaluuserisassa-nut, ataatsimiitalianit isumaliutissiisutitut Inatsisartullu ataatsimiinnerinut imaqarnialiat naqeqqaarneqarnerinut ilanngunneqarsimasut 2001-imiit Namminersornerullutik Oqartussat internetimi nittartagaat Nanoq atorlugu pis-sarsiarineqarsinnaapput. Tamatuma saniatigut Inatsisartut

ataatsimiinnerini oqallinnerit tamakkiisuulluinnangajattumik kalaallisut qallunaatullu oqaatsit atorlugit radiukkut toqqaannartumik aallakaatinneqartarput. Tassuunakkut-taaq nunatsinni innuttaasut tamakkerlugit qulakkeerunneqartarput Inatsisartut siunnersuutiniq suliarinninnerannik malinnaasinnaannaannut, oqartussaaqataanerminnilu atuisinnaannaannut.

Inatsisissat aqqissuullugit suliarineri aammalu Inatsisartut Allattoqarfiata Naalakkersuisullu allattoqarfiisa suleqatigiinnerat

Inatsisartut inatsisissaattut Inatsisartullu peqqussutis-saattut siunnersuutit tamakkerlugit kiisalu inatsiseqarni-
kut maleruagassanut siunnersuutit allat, minnerunngitsu-
mik Naalakkersuisut siunnersuutaat naalagaaffiillu akor-
nanni isumaqatigiissutit inatsisissatut aqqissuullugit Inat-
sisartut Inatsisissanik Nalilersuisarfiata misissuataartar-
pai.

Inatsisunik, nalunaarutiniq kaajallaasitanillu ilaatigut Inatsi-
sartut inatsisissanik nalilersuisarfiannut tusarniaassutigi-
neqarsimasunik suliarinnittarneq pillugu Naalakkersuisut
Inatsiseqarnermut Allaffiat juni 2004-mi najoqqutassiamik
iluarsaassamik nassiuussivoq. Najoqqutassiap siunertaraa
inatsisissatut siunnersuutit nutaat pitsaassusiisa pitsaa-
nerulersinneqarnissaat ilaatigut inatsisissanut nassuiaasi-
at pitsaassusissaasa patajaallisarneqarnerisigut, taamaa-
liornikkut Inatsisartunit aalajangernissamut tunngavissa-
tut atorneqarsinnaaqqullugit.

Tamatuma saniatigut inatsissat aqqissuullugit suliarine-
ranni Naalakkersuisut allattoqarfiannik suleqateqarneq
ingerlaavartumik pitsaanerulersinneqassasoq Inatsisartut
inatsisissanik nalilersuisarfiata anguniagaraa. Siunnersuu-
tit Inatsisartunut oqaluuserisassanngortinneqarnissaannik
nalunaarfissarititaasup naannginnerani Inatsisartut inatsi-
sissanik nalilersuisarfiata inatsisissatut siunnersuummik
piaarsaalluni sulinermi peqataatinneqarnissaa UKA
2004-miilli misiligutitut atorneqassasoq isumaqatigiissuti-
gineqarsimavoq. Misiligutitut aqqissuussineq Akileraar-
tarnermut Pisortaqarfimmuq tunngatillugu misileqqaar-
neqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummut missingiusiap pitsanngor-
sartariaqarneranik pisariaqartitsisoqarsinnaanera pillugu
piaartumik imminnillu oqaloqatigiissinnaanerup qulak-
kearniarneqarnissaa aqqissuussinerup siunertaraa. Siun-
nersuutip oqaluuserisassanngorlugi Inatsisartunut nalu-
naarutigineqannginnerani allaffissornikkut suleqatigiinnis-
samut periarfissat annertunerusumik pingaartinneqarneri-
sigut naqqiutit allannguutissatullu siunnersuutit inatsisis-
sat aqqissuullugit suliarineri oqaasiliorneqarnerilu kisiisa
iluqausiivigalugit ilaatigut ikilisinneqarsinnaalissapput.
Taamaaliornikkut Inatsisartut ataatsimiinnissaat sioqqul-

lugu Inatsisartullu ataatsimiinnerisa nalaani ulapaarnermi
oqilisaataaginnartussaanngilaq. Inatsisartut-taaq siunissa-
mi aqqissuinermut tunngassutilinnik sammisaqartariaa-
russinnaanerit taamaalillunilu siunnersuutiniq naalakker-
suinikkut suliarinninnermik aallussisinnaanerit Inatsisart-
tut taamaalillutik aammattaaq peqataaffigisinnaagaat pe-
riuserineqartukkut naatsorsuutigineqarpoq.

Suleqatigiinnikkut periutsit nutaat pitsaasumik misilitta-
garfigineqalernerit tunngavigalugu aqqissuussinerup
UPA 2005-imiit suliaqarfinnut sapinngisamik amerlaner-
paanut annertusineqarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat

Inatsisartunut qinersereernerit tamaasa atorfiullu inuttaa-
runnerani Inatsisartut Ombudsmandimik, Inatsisartut sin-
nerlugit Namminersornerullutik Oqartussanik kommuninilu
ingerlatsivinnik malinnaaviginittussamik toqqaasarput.

Ingerlatsiviit taaneqartut pillugit innuttaasut Ombuds-
mandimut naammagittaalliuuteqarsinnaapput. Naamma-
gittaalliuut misissuinermik aallartitsinissamut tunngavigis-
sallugu naammannersoq Ombudsmandip nammineq aala-
jangertarparaa. Ombudsmandili misissuinermik nammineer-
luni aamma aallartitsisinnaavoq, tassa naammagittaalliuu-
teqartoqarsimangikkaluartoq.

Amigaatinik sumiginnaanernilluunniit annertunerusumik
sunniutilinnik paasisaqaruni Ombudsmandi tamanna pillugu
Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaaruteqassaaq.
Taamatut-taaq inatsisini atuuttuni amigaaqartoq ilisima-
leruniuk Ombudsmandi Inatsisartunut Naalakkersuisunullu
nalunaaruteqassaaq.

Sulinini pillugu Ombudsmandi ukiumoortumik Inatsisartu-
nut nalunaarusiortarpoq. Nalunaarut tamanut saqqummiun-
neqartarpoq.

Ombudsmandip sulinera Inatsisartut Ombudsmandiat pillu-
gu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7, 13. juni 1994-imeersumi
aammalu " Ombudsmandip sulinera pillugu aalajangersak-
kat nalinginnaasut" 14. juni 1995-imeersumi maleruagas-
siunneqarpoq.

Inatsisartut inatsisaanni, Inatsisartut peqqussutaanni al-
laffissornikkulluunniit aalajangersakkani atuuttuni amigaa-
tinik Inatsisartut Ombudsmandiat malussaruni taakku pillu-
git Naalakkersuisunut Inatsisartullu Inatsisat Atortinneqar-
nerannut Ataatsimiititaliaannut nalunaaruteqassaaq. Taa-
matut pisoqarpat Ombudsmandip kaammattuutaasa pisa-
riaqarneratut annertutigisumik malitseqartinneqarnissaat
Inatsisartut isumagissavaat.

Suliat ilitsersuinerillu

Naammagittaalliutitunik tunngaveqartumik Inatsisartut Ombudsmandiat sulianik ataasiakkaanik 108-nik 2005-imi aallartitsivoq. Tamatuma saniatigut Ombudsmandi sulianik aalajangersimasunik 24-inik nammineq aallartitsivoq. Kii-salu ilitsersuinerit 138-it 2005-imi ingerlanneqarput.

Suliat 99-it 2005-imi itigartitsissutigineqarput naammagittaalliuteqarnermillu suliat 16-it suliarineqareermik kingorna naammassineqarlutik.

Kommuninut takuniaanerit

Inatsisartut Ombudsmandiat 2005-imi Upernaviup Kommunianut, Ilulissat Kommuniannut, Qaqortup Kommunianut, Nanortalip Kommunianut Nuullu Kommunianut takuniaavoq.

Nunanik tamalaanik suleqateqarneq

Folketingip Ombudsmandeqarfia martsip qaammataani ukiunik 50-iliilluni nalliuttorsioramat Inatsisartut Ombudsmandiat peqataavoq. Nunani Avannarlerni Killerni Ombudsmandit Savalimmiuni Thorshavnimi decemberip qaammataani ataatsimiinneranni Inatsisartut Ombudsmandiat peqataavoq.

Allat

Ombudsmandeqarfik 2005-imi ukiunik qulinngortorsiorpoq.

Inatsisini taaguusersuutitnik ingerlataq

Inatsisit oqaasertaanni qallunaatut kalaallisullu oqaasit taaguutillu atornerqartut aallaavigalugit inatsisilerinikkut oqaasit allattuiffinnik ordboginilluunniit saqqummiussinissamik inerisaanissaq Inatsisartut Allattoqarfiata sulinarneratigut Oqaasileriffik Naalakkersuisullu Nutserisoqarfiat pisortatigoortumik suleqatigineqalerput.

Siunertaasoq tassa inatsisissatut siunnersuutitnik Inatsisartunit akuersissutigineqartussatut saqqummiunneqartussanik suliarinninnermi atornerqartussanik sulinermut atortoqalernissaq, taamaaliornikkut Inatsisartunit inatsisit sulluunniit akuersissutigineqarneranni "inatsisini oqaasitnik assigiimmik atuineq" pilersinneqassalluni.

6. Inatsisartut sullinneqarneranni anguniakkat

Inatsisartut Allattoqarfiata naalackersuinikkut siulersorneqarnera Inatsisartut Siulittaasoqarfiata isumagisaraa.

Inatsisartut sulinerisa pitsaanerpaamik ingerlanneqarnissaa Inatsisartut Allattoqarfiata nunatsinni inatsisiliortut allaffeqarfiattut peqataaffigissavaa.

Inatsisartut aalajangersakkat iluanni killissarititaasut Siulittaasoqarfiullu maleruagassiai naapertorlugit Allattoqarfiup makku sulissutigisassara:

Inatsisartut sulineranni atugassarititaasut makku aqutigalugit pitsaanerulersississallugit

- Inatsisartut ataatsimiititaliaannut ilaasortaanullu qaffasissumik pitsaassusilimmik siunnersuinikkut, taper-sersuinikkut, oqalutseqarnikkut nutserisoqarnikkullu sullissinikkut,
- Ataatsimiititaliat sulinerisa pitsaanerumik piareersaasiornissaat anguniarlugu aammalu sulianik agguataarinerup naapertuutinningsumik ingerlanneqarnissaa pinngitsoortinniarlugu Inatsisartut Naalackersuisullu suleqatigiinnerannik siuarsaanikkut,
- Ataatsimiititaliat aqqissuussaaneermikkut suleriaatsimikkullu naapertuunnerpaamik ingerlatsivigineqarnissaat anguniarlugu suleqataanikkut,
- Allattoqarfiup suliassaqarfiisa iluanni pitsaassutsinik inerisaajuarnissaq qulakkeerniarlugu sulianut tunngasunik ilisimasanik katersinikkut,
- Pitsaanerumik pilersaarusiornikkut, aalajangiinartarnerit pitsaanerunngortinniarnerisigut aammalu sanngiiffiit ataasiakkaat malitseqartinneqartarnerisigut Allattoqarfiup nukissatigut pigisaanik pitsaanerpaamik atuinnikkut.

Inatsisartunik isiginnineq makku aqutigalugit qaffassassallugu

- Inatsisartut pitsaassusaasa pitsanngorsarneqarnerata sammeneqartuarnertigut,
- Kattuffiit soqutigisaqaqatigiillu saaffiginnissutaasa pilertornerusumik iliuseqarfigineqartarnissaat anguniarlugu pitsanngorsaanikkut,
- Inatsisartut suliaat angusaallu pillugit annertunerusumik pitsaanerumillu paasissutissiisarnikkut,
- Inatsisartut ataatsimiinnerannit imaqarniliat malinnaajuartinneqarnerisigut,
- Oqaatsit marluk atornerqarneranni kalaallisut oqaatsit akuutinneqarnerulernissaannut atornerqarnerulernissaannullu periusit atornerqarsinnaasut pilersinneqar-

nissaat anguniarlugu suliniutinik aallarnisaanikkut suliniuteqartoqartillugulu peqataanikkut.

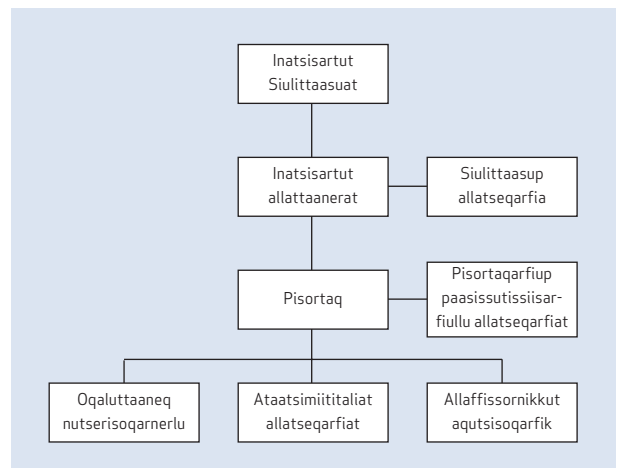
Allattoqarfik makku aqutigalugit sullivittut ineriartortissallugu

- Siulersueriaatsit angusaqarnissamut siunnerfillit sulisunullu politikki anguniagaqarfiusoq atorlugit sulisus-sanik kajumilersitsiniarnikkut sulisunillu piginnaaneqarluartunik sulerusussuseqarluartunillu ineriartortitsinikkut sulisorinniinnarniarnikkullu,
- Allattoqarfiup ingerlatsinerata ingerlaavartumik pitsanngorsarneqarneratigut, taamaaliornikkut sulianik ingerlatsisarnermi naammassisaqarsinnaassutsip pitsaassutsillu qaffasissuujarnissaat minnerpaamillu pi-sortanit ingerlatsinerumut aningaasartuutit nalingisut qaffasissuseqarnissaat uppersarneqartuarsinnaaqullugu.

Allaffeqarfiup aqqissuussaana

Inatsisartut allaffeqarfiata aqqissuussaana ataani takuneqarsinnaavoq.

Takussutissiaq 6-1

Atuuffinni suliat pillugit paasissutissiineq

Inatsisartut Siulittaasuut

Siulittaasup, ulloq tamaat atorfeqartitaasup, Siulittaasoqarfiup suliassaasa isumagineri suliarisara. Inatsisartut Inatsisartunullu ilaasortat sulineranni kiisalu Inatsisartut Naalackersuisullu akornanni suleqatigiinnermi naapertuut-tunik atugassaqaqtitsisoqarnissaa qulakkeerniarlugu Inat-

sisartut Siulittaasoqarfiata suliassat assigiingitsorpassuit isumagineqarnissaat akisussaaffigaa. Tamatuma saniatigut Inatsisartut sinnerlugit avammut kiinnernissamut aammalu Inatsisartut suliassalu inernerit pillugit paasisuttissanik pitsaasumik tamanut ingerlatitseqqinnissamut Siulittaasoqarfik pisussaaffeqarpoq. Naalakkersuinnermut inatsisartoqarnermullu tunngasuni Siulittaasoqarfik Inatsisartut allattaanerannit, Inatsisartut allaffissornikkut sulinneqarnerata siulersorneqarnissaanut akisussaanerpaasumit sullinneqartarpoq.

Inatsisartut Allattaanerat

Siulittaasoqarfiup naalakkersuinnermut aammalu inatsisartutigoortumik sinniisuutitaasunut tunngatillugu suliniutigisaasa sammisaasalu ataqtigiiissaarneqarnissaat Inatsisartut Allattaanerata isumagisaraa.

Inatsisartut ataatsimiinnissaannut atatillugu Inatsisartut Allattaanerata ataatsimiinnermut tamarmut ullunulu ataasiakkaanut ullormut oqaluuuserisassat piareersartarpai, soorluttaa Inatsisartut ataatsimiinnerisa nalaanni Inatsisartut ataatsimiittarfianni allatsitut atuuttartoq.

Siulittaasoqarfiup suliassaanut tunngasumik sullissinerani Inatsisartut Allattaanerata makku aamma suliassarai:

- Naalakkersuisunut attaveqarneq,
- Naalagaaffeqatigiinnermut tunngasumik attaveqarneq,
- Inatsisartutigoortumik sinniisuutitanik tikeraartoqarnerani qaaqquisuuneq taamatullu sinniisuutitat qaaqquisineranni sinniisutut peqataaneq,
- Siulittaasoqarfiup suliniutigisaanut tunngatillugu partii allattoqarfiinut sammisumik ataqtigiiissaarineq, aamma
- Ilinniagallit kattuffiitut isumaqtiginninniarnert isumagineri.

Inatsisartut Allattaanerat Inatsisartut Allattoqarfiata siulersorneqarnissaanut akisussaanerpaavoq. Akisussaaffik taanna annertuutigit ulluinnarni ingerlatsinermut tunngasutigit Allattoqarfiimi pisortamut isumagisassanngortinneqarsimavoq.

Siulittaasup allatseqarnera

Siulittaasup namminerisaminik allatseqarpoq, Siulittaasup angalanissaasa ataatsimiiffissaasalu ilaatigut pilersaaruserneqarnerini ingerlanneqarnerinilu ikiuuttartumik. Allatsitta Inatsisartut Nersornaat-mut tunngasutillit aqutarai.

Inatsisartut Allattoqarfianni pisortaq

Inatsisartut allattaanerata suliakkiissuteqarnera naaperorlugi Allattoqarfiup pisortaata Allattoqarfikkoortumik suliassat sulisullu siulersorneqarnerat isumagisarai. Pisortaq Inatsisartut allattaanerannut akisussaassuseqarpoq, taannalu suliassanut tunngasunik, ilaatigut nammineerluni ilaatigullu Allattoqarfiup kiffartuussinermut immikkoortortai sisamat aqqutigalugit, sulissuttarlugi.

Allattoqarfiup ingerlatsivigineqarnerani missingersuutit eqqortinneqarnissaannut tunngatillugu pisortaq Inatsisartut allattaanerannut akisussaassuseqarpoq. Inatsisartut allattaannik isumaqtigiiissuteqarnikkut Allattoqarfiup suliniutigisaanik aallarnisaasuusarpoq, peqataasarpoq taakunungaluunniit siulersuisarluni. Suliassat siuliani taaneqartut saniatigut pisortaq Inatsisartut Siulittaasuannut Siulittaasoqarfimmullu kiisalu Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliamut aamma Qinigaaernerup Misilinneqarnissaanut Ataatsimiititaliamut allatsitut atuuppoq.

Inatsisartut ataatsimiinnerisa nalaanni tassungalu piareersarnermi Inatsisartut sulinerata pitsaanerpaamik ingerlanneqarnissaa anguniarlugu Inatsisartut allattaanerat pisortarlu qanimut suleqatigiittarput. Suleqatigiinner-taaq taamaattoq Siulittaasoqarfiup suliassaasa ingerlanneqarneranni Allattoqarfiullu kiffartuussinerani ukioq naal-lugu ingerlanneqartarpoq.

Inatsisartut allattaanerata peqanngiffiini pisortaq taamatut atuuttarpoq.

Aqutsivimmut paasisutissiisarnermullu allatseqarneq

Aqutsivimmut allatseqarfik allatsimik atorfilitta qarpoq allattoqarfimmut pisortamut allatsit suliaassanik isumaginittumik. Paasisutissiisarnermut allattoqarfik ataatsimii-titaliap allattaanik inuttaqarpoq, ilinniarnertuutut ikiortimik peqateqarluni Inatsisartuni sulineq pillugu Inatsisartut nittartagaannut tamanut paasisutissiisutunik isumaginittusoq. Taakku saniatigut Inatsisartut inersuarmi ataatsimiinnerannit imaqarniliat suliarineqarnerannik isumaginittumik imaqarniliortoqarpoq. IT-kut inerisaaneq Inatsisartunilu IT-p ingerlatsiviginera Namminersornerullutik Oqartussat Qarasaasiaqarfiat suleqatigalugu Naalakkersuisut Allattoqarfiannut isumaqatigiissuteqarnikkut aqutsineq najoqqutaralugu isumagineqarpoq.

Nutserisoqarfik

Suliat Inatsisartuni Inatsisartullu Ataatsimiititaliaanni suliarineqartut tamarmik oqaasit marluk atorlugit pinngitsooratik allassimassapput. Taamaammatt suliat ingerlanneqartut tamarmik kalaallisunngortinneqarlutilluunniit danskisunngortinneqartussaapput. Suliassat taakku ingerlanneqarnissaannut Nutserisoqarfik nutserisunik arfinilinnik sulisoqarpoq, taakkulu Inatsisartuni suliat naqinneqartut tamaasa, soorlu ataatsimiigiaqqusissutit, imaqarniliat, ataatsimiititaliat isumaliutissiisutaat, nalunaarusiat, angalanernit nalunaarusiat il. il., inatsisilerinerup sulinerullu tungaanit isigalugu pitsaalluinnartumik pitsaassuseqarlutik nutserneqarnissaat isumagisassaraat. Taaneqartut saniatigut ataatsimiititaliat ataatsimiinneranni, isumasioqatigiilluni ataatsimiinnerni sassartitaqarnenilu toqqaanartumik oqaluttaasarput. Kiisalu nutserisut suliassaasa ilagaat Inatsisartut Oqaasit pillugit Suliniutaannut suliniutigisassatullu suliaqqiissutigineqartunut allanut ingerlatsisullunilu ataqatigiissaarisuuneq.

Ataatsimiititaliat allatseqarnerat

Inatsisartut ataatsimiititalianut allatseqarfiup Inatsisartut ataatsimiititaliaat sullittarai, taannalu ataatsimiititalianut allatsinit arlalinnit inuttaqarluni. Ataatsimiititaliap inatsisissatut aalajangiiffigisassatullu siunnersuutunik suliaqarnerani ataatsimiititaliamut allatsi ikiuuttarpoq, ataatsimii-titaliap angalanissaata aqqiissuunnerani ataatsimiititaliallu Naalakkersuisunut ilaatigut apeqquteqarneratigut suliaassaqarfigisaani malinnaasarpoq, Naalakkersuisullu inatsisitigut aalajangersakkat malillugit ingerlatsinersut nakkutilliisuuffigisarlugit.

Ataatsimiititaliattaq aallattaasa ilaasortat ataasiakkaarlutik inatsisissatut aalajangiiffigisassatullu siunnersuosi-orerini ikiortarpei. Taamatuttaaq Inatsisartut nunani tamalaani suleqatigiinnermi peqataaneranni, minnerunngitsumik nunanut allanut sillimaniarnermullu naalakkersuinikkut apeqqutunik sammisaqarfiusuni, nunanilu tamalaani inatsisartutigoortumik Inatsisartut aallartitaannut ikiuunnikkut

ataatsimiititalianut allatsit sullissisarput.

Ataatsimiititalianut allatsit aammattaaq makkunatigut isumaginittuupput:

- ***Inatsisartut inatsisissanik nalilersuisarfiat***

Inatsisartut inatsisissanik nalilersuisarfiata isumagisarai Inatsisartut inatsisissaattut Inatsisartullu peqqussutissaattut siunnersuutit tamakkerlugit misissuataarnissaat. Taamatut suliaqarneq Inatsisartut Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamit, allattoqarfiup inatsisilerituutut ilinniagalinnik ataatsimiititalianut allattai ikiortigalugit ingerlanneqartarpoq.

- ***Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivi aamma Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffianni aallartitanut allatseqarfik***

Ataatsimiititaliat allattaat ataaseq Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffianni nunatta ilaasortaatitaannut sullissisuuvoq, Nunallu Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata aqqiissuussaannut suliassanik isumaginittuulluni. Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivisa sullinneqarnerat partiit allatseqarfii suleqatigalugit ulloq 1. januar 2005-imiit nutaamik pilersitatut ingerlalerpoq.

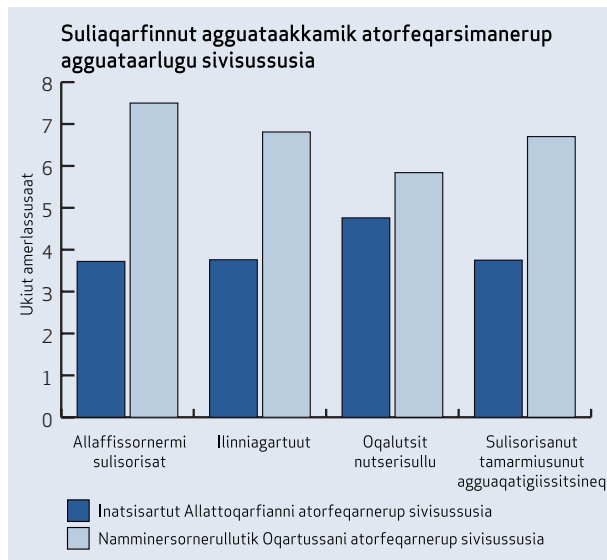
- ***Sullissinermut allaffissornikkullu immikkoortortaqarfik***

Inatsisartut Allattoqarfianni sullissinermut allaffissornikkullu immikkoortortaqarfik Inatsisartut missingersuusiaannut naatsorsuutaanullu, Inatsisartunut ilaasortat aningaasarsiaannut, akissarsialerinerumut sulisorisanullu atattillugu aqutsinermut il. il. tunngasutigut suliassanik tamanik isumaginiffiuvoq. Immikkoortortaqarfiuttaaq Inatsisartut ataatsimiinnerinut atattillugu piareersaanerit ataatsimiinnerillu ingerlanneqarnerinut tunngassutillit allaffissornikkut suliarisarpai, ilaatigut allattoqarfiup qullersaanit suliaqqiissutigineqartut najoqqutaralugit ingerlaavartumik malinnaatitsinikkut kiisalu allakkanik ullormut oqaluserisassanik isaasunik anisunillu nalunaarsuinikkut, pappiaranut nuutitsinikkut isumaliutissiisutunik, partiillu oqaaseqartuisa saqqummiussaannik siammarterinikkut. Aammattaaq Inatsisartunut ilaasortat sulisorisallu inissamik inneresuunneqartarneri aqutarai.

7. Inatsisartut Allattoqarfianni sulisorisat

Inatsisartut allattaanerat	1
Siulittaasumut allatseqarfik	1
Pisortaq	1
Qullersanut paasissutissiisarnermullu allatseqarfik	2
Oqalutsit nutserisullu	4
Ataatsimiititalianut allatseqarfik	9
Allaffeqarfik	8
Katillugit	26

Takussutissiaq 7-1

Atorfeqarnerit siviussusiat pillugu takussutissiamut nassuiaat

2005-ip naanerani Inatsisartut Allattoqarfianni sulisorisat agguaqatigiissillugu ukiut sisamangajannik siviussusilimmik atorfeqarsimapput. Sulisorisat ilaat ataaseq 1998-imi januarimi allaffeqarfisuarmit Inatsisartut Allattoqarfiat avissaartinneqarmalli sulisuusimavoq.

Sulisorisat arlallit Namminersornerullutik Oqartussani allamiit Inatsisartut Allattoqarfianni 1998-ip kingornagut sulilersimasuupput. Agguaqatigiissillugu sulisorisat ukiut arfineq marlungajannik siviussusilimmik Namminersornerullutik Oqartussaniissimapput.

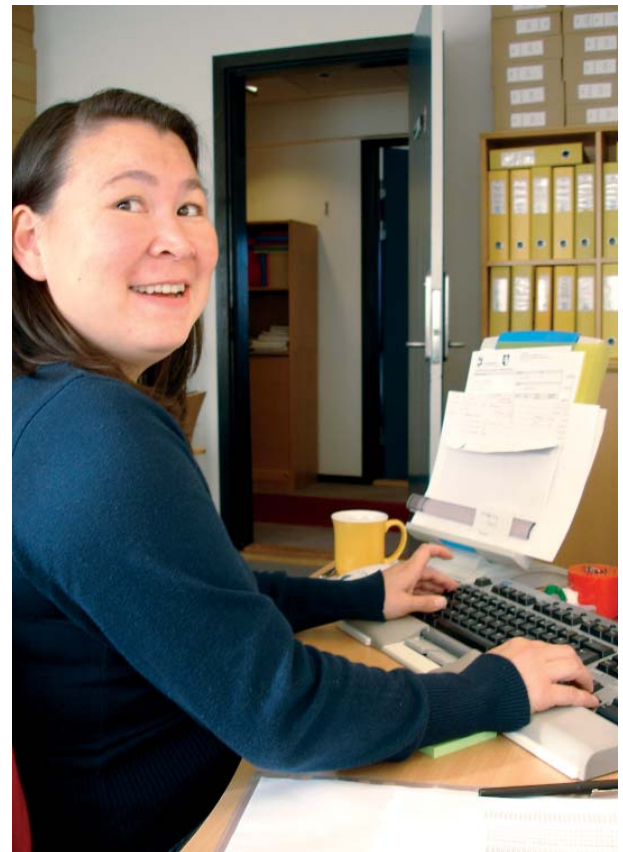
Takussutissiami Inatsisartut Allattoqarfianni atorfillit atorfeqarsimanerisa siviussusiat takuneqarsinnaavoq. Sukaasami saamerlermi Inatsisartut Allattoqarfianni atorfillit atorfeqarsimanerisa siviussusiat nalunaarneqarpoq, talerperlermi sulisorisat taakku Namminersornerullutik Oqartussani atorfeqarsimanerisa siviussusiat nalunaarneqarluni. Takuneqarsinnaavoq allaffeqarfimmi sulisorisat Namminersornerullutillu Oqartussani siviunerpaamik sulisuusimavut. Inatsisartut Allattoqarfiata nutserisoqarfiani sulisut Inatsisartut Allattoqarfianni siviunerpaamik sulisuusimapput. Kisitsisitigut paa-

sisutissanittaaq takuneqarsinnaavoq ilinniagartuut ukiuni sisamangajanni Inatsisartut Allattoqarfianninniinnermik saniatigut Namminersornerullutik Oqartussani allami ukiuni pingasuni misilittagaqartuusut.

Inatsisartut Ombudsmandeqarfianni sulisorisat:

Ombudsmandip saniatigut Ombudsmandeqarfimmi sulisut 2005-ip naanerani arfineq marluupput ukuusut:

- 1 inatsilerinermi pisortaq
- 1 oqalutsit/nutserisut pisortaat
- 2 oqalutsit/nutserisut
- 1 siunnersorti immikkut ilisimasalik
- 1 fuldmægtig
- 1 allaffimmi fuldmægtig

8. Namminersornerullutik Oqartussat nersornaasiuttagaat "Nersornaat"

Namminersornerullutik Oqartussat nersornaasiuttagaat Nersornaat 1989-imi Namminersornerullutik Oqartussat ukiut qulinngorlugit nalliuttorsiornerannut atatillugu piler-sinneqarpoq.

Saqqarmiu tunniunneqartassaaq inunnut maani innuttaasunut taamatullu danskinut aamma nunani allamiunut - immikut nersortariaqarluinnartumik Kalaallit Nunaannut sullis-simasanut, suliaat inuiaqatigiinnut sullissineruppat, inuussutissarsiornermut, eqqumiitsuliornermut, ilisima-tuussutsumut imaluunniit allamut tunngasuuppat assigiim-mik. Inatsisartut Siulittaasoqarfiat saqqummiuliinissamik aalajangiisartuuvoq. Nersornaat sòlviusoq kuultiusorluun-niit tunniunneqartarpoq.

Saqqarmiu sòlviusoq saqqarmiulerneqartup nammineq pi-gisassaraa, piginnittoq inuutillugu allamut tunniuteqqu-saanngitsoq, qularnaveeqqusiuteqqusaanngitsoq imaluun-niit eqqartuussisutigitut sulissutigisitsissutaasussaanngit-soq. Saqqarmiu sòlviusoq piginnittuata toqunerani pigisa-nut qimataanut ilanngunneqartussaavoq.

Saqqarmiu kuultiusoq Namminersornerullutik Oqartussat pigisaraat, saqqarmiullilu toqunerani piginnittumut uter-tinneqartussaataitaalluni. Nersornaat Namminersornerullu-tik Oqartussat sinnerlugit tunniussisumit nersornaasigaa-sumut namminer-mut tunniunneqartarpoq. Saqqarmiuliiner-mut peqatigitillugu allagartaq Inatsisartut Siulittaasuata atsiugaa tunniunneqartarpoq.

Nersornaatip tunniunneqarneranut atatillugu ilasseqati-giinnermut aningaasartuutit Inatsisartut Siulittaasoqarfia-ta akilertarpai.

Takussutissiaq 8-1

2005-imi inuit uku Nersornaat-mik nersornaaserneqarput:

2005-imi guldiusumik nersornaasiinerit:	Tunniussineq
Per Stig Møller	13/1

2005-imi sòlviusumik nersornaasiinerit:	Tunniussineq
Alberth Jakobsen	13/1
Mona Lennert	20/2
Peter Storch	20/2
Marianne Stenbæk	23/2
Evald Brønlund	11/3
Karl Møller	17/3
Frederik Fleischer	27/4
Akvillas Larsen	21/6
Hans Hard	17/7
Frederik Simonsen	17/7
Julius Jakobsen	22/7
Henrik Skolemose	5/9
Hans Gammeltoft Hansen	7/9
Ilannguaq G. Jensen	7/9
Richard Petersen	7/9
Poul Helge Alsbirk	7/9
Michael Hauser	7/9
Svend Aage Horsted	7/9
Samson Karlsen	14/9
Martha Ulriksen	29/9
Jens Inòsugtoq	30/9
Johannes Sandgreen	14/12
Sofie Andersen	15/12
Mogens Andersen	15/12
Peter Siegstad	15/12

Ilanngussaq 2-3-mi ukiuni 1989-2004-mi Nersornaammik tunniussi-nerit takuneqarsinnaapput.

9. Aningaasaqarnek

Inatsisartut naatsorsuutaasa kisitsisitaat

Inatsisartut angalanerinit, ataatsimiinnerinit assigisaanullu atatillugit toqqaannartumik aningaasartuutit anner-tungaasiartut Inatsisartut allattoqarfiannut attuumassu-tilittut allanneqarsimmamata oqaatigineqassaaq. 2006-imit aallartittumik aningaasartuutit allaffissornermi aningaasartuutit taaneqarsinnaasut kisimik Inatsisartut al-lattoqarfiata naatsorsuutaanut ilanngunneqartalissapput.

Inatsisiliortuunermut atatillugu sulinermit aningaasartu-utit Inatsisartunut Inatsisartullu Allattoqarfiannut tunnga-tillugit aningaasanut inatsimmut ilanngunneqartarput.

Taakku saniatigut Inatsisartut Ombudsmandiannut ani-ngaasaliissutit naatsorsuutillu Inatsisartut Siulittaasoqar-fiata qullersatut akisussaaffigai.

Taamatuttaarlu Inatsisartunut aningaasaliissutigineqartut tamarmiusut iluini assiginningsunut tapiissutit aqutsivigi-neqarput.

Inatsisartut

Aningaasarsiat, ilaasortaajunnaarneriat soraarnerussutisiallu	16.522.846
Inatsisartut teknikkikkut atortulersuutaasa aserfallatsaalineri ingerlatsiviginerilu	993.370
	17.516.216

Inatsisartut Allattoqarfiat

Aningaasarsiat	15.869.831
Inatsisartut Ataatsimiinneri	2.003.576
Aapparizat angalaneri	83.536
Paasisassarsiorluni angalanerit	695.455
Siulittaasoqarfiup angalaneri	1.014.500
Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap angalaneri	1.044.556
Kukkunersiuinermit Ataatsimiititaliap angalaneri	348.963
Aalisarnermut Nunalerinerimullu Ataatsimiititaliap angalaneri	38.919
Eqqissimatitsinermit Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap angalaneri	0
Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Ataatsimiititaliap angalaneri	2.825
Kultureqarnermut Ilinniartitaanerimullu Ataatsimiititaliap angalaneri	219.658
Ilaqutariinnermit Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap angalaneri	220.339
Nunanut Allanut Sillimaniarnerimullu Ataatsimiititaliap angalaneri	435.592

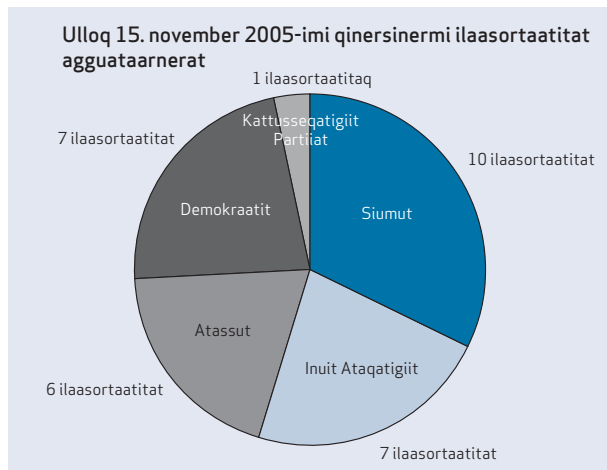
Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivi	259.189
Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiat	419.490
Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap angalaneri	126.024
Nersornaat, nersornaatit tunniunneqarnerilu	333.145
Pisortatigoortumik tunissutit	69.052
Pisortatigoortumik tikeraartoqarnek ilassinnerillu	406.665
Atorfininnerit soraarnerillu, pequtit angallanneqarneri	270.276
Utaqqiisaasumik ineqartitsineq	520.416
Sulinggiffeqarnermi akiliunneqarluni angalanerit	172.022
Inatsisartut ataatsimiinnerisa imaqarniliorneqarneri	365.556
Ingerlatsinerimik kukkunersiuineq	263.600
Avataaniit nutserisoqarnek taartaagallartoqartarnerlu	305.882
Inatsisartut ataatsimiittarfittaassaata sanaartornissaanut pilersaarut	1.183.252
Sullissinissamik isumaqatigiissutit, kopeeriviit qarasaasiallu	976.585
Suliffeqarfiup biiliisa ingerlatsivigineri, sillimmasiutit, illuutit	269.085
Attaveqatigiinnermit aningaasartuutit	626.729
Naqitikkat, pappialat il.il	656.106
Pequtit IT-mullu atortunik pisinerit	1.505.261
Pikkorisarnerit, ilinniagaqartitseqqinnerit sulisinullu piginnaanngorsaaneq	668.145
	31.374.230
Inatsisiliornermut atatillugu aningaasartuutit	
Katillugit	48.890.446

Inatsisartut ataanni sullissiviit tapiissutillu

Inatsisartut Ombudsmandiat	
Aningaasarsianut aningaasartuutit	4.413.406
Aningaasartuutit allat	1.928.420
Inatsisartut Ombudsmandiat, katillugit	6.341.826
Tapiissutit Inatsisartut Allattoqarfiannit tunniunneqartartut	
Naalakkersuinnikkut sulinermit tapiissutit	3.100.000
Ilua tungiliuttut ilassinnittarnerat	12.480
Landskarsip nersornaatit tunissutai	6.468
Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiat, ilaasortaanermit akiliut	241.656
Inuit Issittormiut Kattuffiat	5.000.000
International Training Center for Indegenious Peoples (ITCIP)	500.000
Tapiissutit Inatsisartut Allattoqarfiannit tunniunneqartartut katillugit	8.860.604
Inatsisartut ataanni sullissiviit, katillugit	64.092.876

Ilangussaq 1 – Inatsisartunut 2005-imi qinersinermi takussutissiat

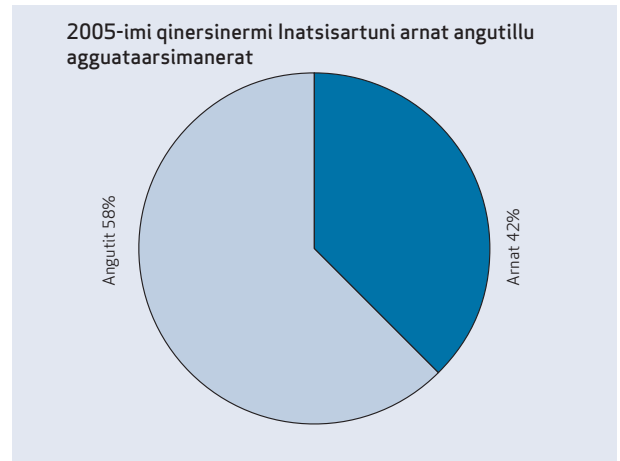
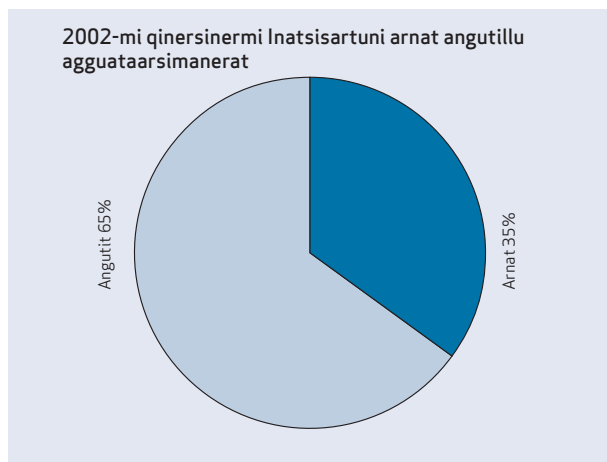
Takussutissiaq 9-1 Ulloq 15. november 2005-imi qinersinermi ilaasortaataatit agguataarnerat

Takussutissiaq 9-2 2005-imi qinersinermi Inatsisartunut ilaasortaataatit ukiumikkut agguataarsimanerat

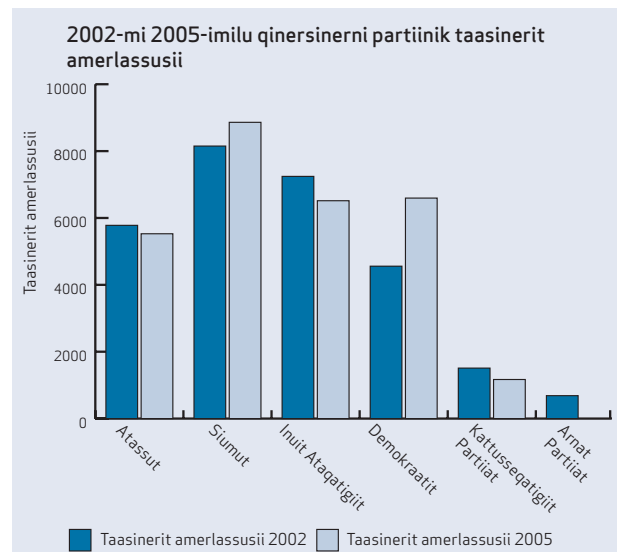

Takussutissiaq 9-3 aamma **takussutissiaq 9-4** 2002-imi aamma 2005-imi qinersinermi Inatsisartuni arnat angutillu agguataarsimanerat

2002-imi aamma 2005-imi qinersinermi Inatsisartunut ilaasortat arnanut angutinullu agguataarsimanerat takussutissiaq 9-3-imi aamma 9-4-imi takutinneqarpoq. 2002-imi arnat 11-t angutillu 20-t qinigaapput. 2005-imi arnat 13-it angutillu 18-it qinigaapput. Takussutissiani takuneqarsinnaasutut 2002-imi qinersinermut sanilliullugu 2005-imi arnat amerlanerit qinigaapput.

Takussutissiaq 9-5 2002-imi 2005-imilu qinersinerni partiinik taasinerit amerlassusii

Ilanngussaq 2 – 1989-miit – 2004-mut
 kuultimik NERSORNAASIISARNERIT
Bilag 2 – Uddeling af NERSORNAAT i guld i
 perioden 1989 - 2004

**Kuultiusumik nersornaaserneqartoq/
 Modtager af Nersornaat i guld**

Nersornaaserneqarpoq/Overrakt
 Jonathan Motzfeldt 01/05-1989
 Lars Chemnitz 01/05-1989
 Dronning Margrethe den II 21/06-1989
 Erling Høegh 21/06-1989
 Poul Schlüter 21/06-1989
 Isi Foighel 08/05-1990
 Thue Christiansen 21/06-1991
 Gunnar Martens 25/06-1991

Lars Emil Johansen
 Bendt Frederiksen
 Mary Simon
 Magnus Larsen
 Eigil Knuth
 Nobuyuki Higuchi
 Prins Takamodo
 Knud Sørensen
 Otto Sandgreen
 Anders Andreassen
 Alibak Steenholdt
 Jørgen Fleischer
 Knud Hertling
 Jens Christian Chemnitz
 Aage Chemnitz
 Motzfeldt Hammeken

26/09-1991
 03/10-1991
 24/07-1992
 22/11-1992
 08/08-1993
 23/08-1995
 14/09-1996
 27/09-1996
 01/06-1998
 21/06-1998
 29/05-1999
 21/06-1999
 30/11-2000
 12/03-2001
 20/06-2001
 21/06-2001

Holger Balle
 Mr. Mitsudo Urano
 Christian Berthelsen
 Tyge Lehmann
 Friis Arne Petersen
 Ole Samsing
 H.K.H. Prins Henrik
 H.K.H. Kronprins Frederik
 Hans Enoksen

02/08-2001
 09/04-2002
 31/05-2002
 31/05-2002
 17/02-2003
 17/02-2003
 02/06-2003
 23/2-2004
 16/4-2004

**Ilanngussaq 3 – 1989-miit – 2004-mut
sølviusumik NERSORNAASIISARNERIT****Bilag 3 – Uddeling af NERSORNAAT i sølv i
perioden 1989 - 2004****Sølviusumik nersornaaserneqartog/
Modtager af Nersornaat i sølv****Nersornaaserneqarpoq/Overrakt**

Annas Olsen 21/06-1989
Christian Lyngge 21/06-1989
Eigil Knuth 21/06-1989
Elisa Maqe 21/06-1989
Elisabeth Johansen 21/06-1989
Hans Holm 21/06-1989
Hanseeraq Frederiksen 21/06-1989
Hendrik Eriksen 21/06-1989
Henning Lund 21/06-1989
Jørgen Peder Hansen 21/06-1989
Katrine Sivertsen 21/06-1989
Knud Hertling 21/06-1989
Knud Kristiansen 21/06-1989
Lars Emil Johansen 21/06-1989
Moses Olsen 21/06-1989
Ódâq Olsen 21/06-1989
Ole Ålgård 21/06-1989
Peter Egede 21/06-1989
Peter K. S. Heilmann 21/06-1989
Torben Hede Pedersen 21/06-1989
Uffe Ellemann-Jensen 21/06-1989
Samuel Olsen 21/06-1998
Anguteeraq Davidsen 21/06-1998
Otto Steenholdt 24/06-1989
Niels Carlo Heilmann 03/07-1989
Jonas Brønlund 18/08-1989
Kristian Berthelsen 20/04-1990
Enos Lyberth 01/08-1990
Jørgen Petersen 10/09-1990
Otto Sandgreen 10/09-1990
Poul Gaarden 27/09-1990
Lars Vesterbirk 01/10-1990
Agnethe Nielsen 29/11-1990
Aqissiaq Møller 29/11-1990
Dolf Lund 29/11-1990
Eli Møller 29/11-1990
Gunnar P. Rosendahl 29/11-1990
Hendrik Nielsen 29/11-1990
Margrethe Jeremiassen 29/11-1990
Peter Jensen 29/11-1990
Sofie (Suffiaaraq) Holm 29/11-1990
Hans Kristiansen 04/02-1991
Jørgen Chemnitz 04/02-1991
Ove Filemonsens 04/02-1991
Vittus Skifte Nielsen 04/02-1991
Frederik Nielsen 30/04-1991
Henning Brønsted 30/04-1991
Johan Kleist (Aavaat) 30/04-1991
John Jensen 30/04-1991
Villads Villadsen 06/09-1991
Flemming Hedegaard 12/09-1991
Carl Broberg 30/09-1991
Aqqaluk Lyngge 03/10-1991
Konrad Steenholdt 03/10-1991
Hans Larsen 22/11-1992
Adam Lyngge 20/04-1993

Knud Sørensen 13/07-1993
Finn Lyngge 04/09-1993
Charlotte Hansen 08/09-1993
Steen Malmquist 11/03-1994
Anders Andreassen 26/08-1994
Christian Lyberth 14/09-1994
Pavia Nielsen 18/11-1994
Ib Thyregod 24/02-1995
Peter Augustinus 24/02-1995
Ole Ramlau-Hansen 03/08-1995
Kaj Kleist 29/09-1995
Christian Vibe 10/11-1995
Marius Nielsen 06/01-1996
Alibak Steenholdt 27/09-1996
Martha Biilmann 27/09-1996
Robert Petersen 16/10-1996
Einar Lemche 15/11-1996
Emil Abelsen 04/02-1997
Jakob Sivertsen 04/06-1997
Jens Rosing 04/06-1997
Josef Tuusi Motzfeldt 04/06-1997
Peter Ostermann 04/06-1997
Svend Erik Danielsen 20/06-1997
Anders Berthelsen 21/06-1997
Emil Zeeb 21/06-1997
Emilie Lennert 21/06-1997
Henrik Lund 21/06-1997
Lazarus Olsen 21/06-1997
Niels Berthelsen 21/06-1997
Poul Bjerre 21/06-1997
Orla Sandborg 21/06-1997
Nikolaj M. O. S. Jensen 12/07-1997
Helge Schultz-Lorentzen 14/11-1997
Jørgen Meldgaard 14/11-1997
Gert Vigh 01/07-1998
Esaias Broberg 10/07-1998
Guldborg Chemnitz 04/09-1998
H. C. Petersen 04/09-1998
Inge Lyngge 04/12-1998
Jakobine Rosing 07/06-1999
Samuel Knudsen 07/06-1999
Karl Knudsen 12/07-1999
Ove Filemonsens 25/07-1999
Peter Christensen 04/12-1999
Peter Petersen 10/12-1999
Bent Barlaj 12/12-1999
Jens Poulsen 13/01-2000
Abel Egede 21/03-2000
Ulrik Møller 24/03-2000
Gerhardt Petersen 08/04-2000
Anguteeraq Davidsen 21/06-2000
Kristian Lauritsen 27/06-2000
Hansepâjuk Gabrielsen 30/11-2000
Heinz Barüske 01/12-2000
Erik Røde Frederiksen 21/06-2001
Gudrun Chemnitz 21/06-2001
Hans Jakob Frederiksen 21/06-2001
Ove Brandt 25/06-2001
Jørgen Kleemann 18/07-2001
Adam Nielsen 21/07-2001
Karl Siegstad 29/08-2001
Minik Rosing 08/01-2002
Daniel Lennert 31/05-2002
Sofie Petersen 09/06-2002

Oluf Høegh 19/02-2003
Jens Fynbo 19/02-2003
Jonathan Sebulonsen 12/04-2003
Jens Adolfsen 15/04-2003
Ingvar Høegh 16/04-2003
Gertrud Rask Karlsen 21/06-2003
Peter Frederik Rosing 05/09-2003
Ole Magnussen 05/09-2003
Nikolaj Heinrich 05/09-2003
Oluf Kleist (Olaf) 08/09-2003
Emil Motzfeldt 08/09-2003
Mariane Lund 08/09-2003
Isak Trolle 08/09-2003
Marius Petersen 08/09-2003
Pavia Lange 19/09-2003
Christian Jeremiassen 20/09-2003
Uvdloriaq Løvstrøm 02/10-2003
Johannes Karlsen 08/10-2003
Jonas Jeremiassen 09/10-2003
Ib Lorentzen 29/12-2003
Jørgen A. Høy 12/5-2004
Kaare Hagemann 23/6-2004
Agnethe Davidsen 23/6-2004
Per Berthelsen 23/6-2004
Kaj Olsen 24/6-2004
Margit Motzfeldt 24/6-2004
Margrethe Sørensen 24/6-2004
Martha Labansen 24/6-2004
Knud Nuka Andersen 13/7-2004
Jerimias Hardenberg 14/7-2004
Hansigne Lyberth 29/7-2004
Jakob Lyberth 29/7-2004
Peter Lyberth 29/7-2004
Erik Norman Svendsen 3/8-2004
Kirsten Trolle 3/8-2004
Torben Lodberg 3/8-2004
Mads Lidegaard 3/8-2004
Emilie Nielsen 3/8-2004
Erik Sprunk-Jansen 3/8-2004
Allan Idd Jensen 10/8-2004
Marianne Frederiksen 12/8-2004
Jonas Christiansen 22/9-2004
Villiam Christiansen 01/11-2004
Karl Jørgensen 02/11-2004
Margrethe Nielsen 29/11-2004
Niels-Henrik Lyngge 28/12-2004

